

ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΗΣ

Συνδρομή έτησια
ΠΡΟΠΑΛΗΡΩΤΕΑ
Ἑλλάδος . . . δρ. 7
Ἐξωτερ. . . φρ. 7

Ὁ πληρώνων συνδρομητῆς ὀφείλει νὰ ἀπαιτῆ
ἔντυπον ἀπόδειξιν πληρωμῆς τῆς Διευθύνσεως.

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΣΤΡΑΠΗΣ
—ὁδ. Βορέου 13.—

Ἔτος Γ'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῆ 1 Φεβρουαρίου 1896.

Ἀριθ. 3.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ἐπιρροή τῶν ψυχικῶς ἀσθενῶν ἐπὶ τῶν ὑγιῶν.—
Πρακτικά συμβουλαὶ ὑγιεινῆς (συνέχεια).—Τυφλοὶ
συγγραφεῖς.—Τὸ ἐν Βερολίῳ ἐπιστημονικὸν καθίδρυμα
ἢ «Οὐρανία».—Τὸ Ψυχασάββατον (ποίημα).—
Ὁ διάβολος ἐφευρέτης τοῦ οἰνοπνεύματος (διήγημα
συνέχ. καὶ τέλος).—Ρώσσοσ ἐπίσκοπος ἐν ἑβραϊκῇ
συναγωγῇ καὶ ἡ πρὸς τοὺς ἑβραίους προσφώνησις
του.—Ὁ γάμος τῆς πριγκιπίσσης ἐν τῇ γῶρᾳ τῶν
Φαραόνων.—Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργατῶν καὶ οἱ ὅροι τῆς
ἐργασίας ἐν Ἰαπωνίᾳ.—Στιγματὶ τέρψεωσ.—Ἀνοικτὴ
ἐπιστολή.

Ἡ ΕΠΙΡΡΟΗ

ΤΩΝ ΨΥΧΙΚΩΣ ΑΣΘΕΝΩΝ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΓΙΩΝ

Πρὸ πολλοῦ ἤδη εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ ψυχικῶς πάσχοντες, ὑπὸ τινος ὅρου δύνανται νὰ ἐπιρεάσωσι τοὺς ὑγιεῖς καὶ νὰ προκαλέσωσι παρ' αὐτοῖς τὴν αὐτὴν μορφήν τῆς ψυχικῆς παθήσεωσ. Οἱ Γάλλοι κατὰ πρῶτον ἀνεγνώρισαν τὸ γεγονός τοῦ ψυχικοῦ μολύσματος, τοιαῦτα δὲ περιπτώσεις οὐχὶ ἀπαξ παρὰγονται ἐν τοῖς γαλλικοῖς ἐπιστημονικοῖς περιοδικοῖς ὑπὸ τὸ ὄνομα «folie a chux ἢ folie imposée» Ὁ διδάκτωρ Τσάρλσ Πίλγριμ ἀναφέρει γεγονότα ἐπιβεβαιούντα τὴν μολυσματικὴν ἐπιρροὴν τῶν ψυχικῶν ἀσθενειῶν. Ὁ διδάκτωρ Ἐϊρλάνδ ἐν τῷ ἀξιολόγῳ συγγράμματι του «The Blot upon the Brain» (κηλὶς ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου) δεικνύει ὁπόσην ἰσχυρὰν ἐπιρροὴν ἐξασκεῖ ὁ ἀσθενὴς νοῦσ ἐπὶ τῶν ὑγιῶν διανοιῶν καὶ ἐπιβεβαιοῖ τοῦτο

διὰ παραδειγμάτων ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν θρησκευτικῶν πλανῶν. Εἰς τίνα εἶναι ἄγνωστον ὅτι οἱ κατεχόμενοι ὑπὸ θρησκευτικῆς μανίας δύνανται νὰ ἐλκύσωσιν εἰς ἑαυτοὺς ἑκατοντάδας ἔτι δὲ καὶ χιλιάδας παντάπασιν ὑγιῶν ἀνθρώπων, βαθέωσ πεπεισμένων εἰς τὴν ἀλήθειαν τὴν ὑπὸ τῶν φανατικῶν ἀναφερομένων διηγημάτων. Παρόμοια παραδείγματα οὐκ ὀλίγα δύναται τις νὰ εὔρη ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ἰδίᾳ τῇ ἱστορίᾳ τῶν ρασκολνικῶν ἐν Ρωσσίᾳ. Ὁ Κίρχγοφ ἀποδίδει τὴν ἐμφάνισιν τούτων «ψυχικῶν ἐπιδημιῶν» εἰς τὴν βαθμιαίαν ἐπιρροὴν «τῆς ὑποβολῆς ἐν ἀγρύττω καταστάσει» ἣτις ἐνεργεῖ ὅλωσ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡσ καὶ ἡ ὑποβολή (suggestion) ἐν καιρῷ τοῦ ὑπνωτισμοῦ. Κατὰ τὸ 1837 ἐν τῷ συνεδρίῳ τῶν διευθυντῶν τῶν ἀσύλων τῶν φρενοβλαβῶν (association des directeurs d'asiles d'aliénés) ἐγένετο περίεργος ἀνακοίνωσις περὶ μιᾶσ περιπτώσεωσ ἐνός καταδίκου, Φιρμάνου καλουμένου, ὅστις τῇ συγκαταθέσει τῆς γυναικὸσ του ἣτις εἶχε μνηθεῖ εἰς τὰς φανταστικὰς ἰδέασ τοῦ ἀνδρὸσ τῆσ, προσέφερεν εἰς Ουσίαν τὸν υἱὸν του κατὰ τὸ παρδειγμα τοῦ Ἀβραάμ. Ἔωσ τότε οὐδεὶς ἰώπτειεν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ψυχικὴν ἀνωμαλίαν ἐν τῇ συζύγῳ τοῦ Φιρμάνου, ἀλλ' ὀλίγον μετὰ ταῦτα ἡ φρενοβλάβεια αὐτῆσ ἐγένετο ὀφθαλμοφανὴς εἰς πάντας. Ἡ περίπτωση αὕτη διήγειρε λίαν ζωηρὰς συζητήσεις ἐν τῇ συνεδρίᾳ τούτου τοῦ συνδέσμου, πρὸσ δὲ τούτοις ἐξηκριβώθη ὅτι πολλὰ μέλη τοῦ συνδέσμου δύνανται νὰ ἀναφέρωσιν ἐκ τῶν παρατηρήσεῶν των ἔτι ἐκπληκτικὰς περιπτώσεις ἐπιβεβαιούσασ τὴν ὑπαρξιν τῆσ οὕτω καλουμένησ folie comminiquée (διαδοδομένησ φρενοβλαβείασ). Λίαν ἀξιοπερίεργον γεγονός ἀναφέρει ὁ ἱατρός Φλέττσερ ἐκ τῆσ Ἰνδιάνησ. Δύο ἀδελ-

φοί και μία αδελφή ζώντας εν απομεμακρυσμένη επαύλει και σπανίως συγκοινωνούντες προς τους λοιπούς ανθρώπους, υπέπεσαν κατά σειράν εις την επιρροήν των αυτών εκστάσεων (hallucination) Ουτοι ήσαν Γερμανοί την καταγωγήν, λίαν ενεργητικοί και φιλόπονοι, αλλά παντάπασιν απαιδευτοί και δεισιδαίμονες. Ο προσβύτερος αδελφός κατά πρώτον εφαντάσθη ότι εν τῇ επαύλει ἄρχει ὁ διάβολος κρυπτόμενος ἐν τινι δεξαμενῇ τῆς αὐλῆς καὶ ὅτι ἐν ὄσφ οὗτος διαμένει ἐκεῖ δὲν θὰ γίνῃ καλὴ συγκομιδὴ τῶν γεωργικῶν προϊόντων. Ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν ταύτης τῆς ἰδέας ὁ προσβύτερος ἀδελφός ἤρξατο λίαν προθύμως νὰ ζητῇ τὸν διάβολον ἐν τῇ αὐλῇ καὶ ἀπουσίαζε μέχρι τῆς ἐξαντλήσεως τῶν δυνάμεών του· ἐπὶ τέλους προσῆλθεν εἰς βοήθειαν αὐτοῦ ὁ νεώτερος ἀδελφός καὶ ἔπειτα καὶ ἡ ἀδελφὴ, ἅπαντες δὲ οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ ἤρξαντο νὰ ἐρευνῶσιν ὅπως εὕρωσι τὸν διάβολον. Ἐξ ἑβδομάδης διαρκoῦς ἐργασίας πρὸς ἐκζήτησιν τοῦ διαβόλου ἔφερον αὐτοὺς εἰς τελείαν ἐξάντλησιν τῶν δυνάμεών των, τότε δὲ πλέον οἱ γείτονες εἰσέπραξαν καὶ ἐκόμισαν αὐτοὺς εἰς τὸ νοσοκομεῖον ἐνθα ἡ ἡσυχία καὶ ἡ καλὴ τροφή ἐπανέφερον τὴν υγείαν αὐτῶν.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, λέγει ὁ διδάκτωρ Πίλγριμ, συνέπεσέ μοι νὰ παρατηρήσω δύο ἀδελφὰς ἡ ἱστορία τῶν ὁποίων ἐπιβεβαίωσεν τὴν θεωρίαν, ὅτι, ὑπὸ γνωστοὺς ὄρους, ὁ ἀσθενὴς νοῦς δύναται νὰ ἐπιρᾶσῃ τὸν ὑγιᾶ καὶ νὰ διαταράξῃ αὐτόν. Ἀμφότεραι αἱ ἀδελφαί, γρηγορήριτσα εἶχον ἐκπαιδευθῆ λαμπρῶς, εἶχον ἀναγνώσει πολὺ καὶ ἐγνώριζον τελείως τὴν μουσικὴν. Ἡ προσβυτέρα διεκρίνετο ἐπὶ τῷ ἐνεργητικῷ τῆς χαρακτῆρι, ἡ δὲ νεωτέρα ἦν ἡρέμου χαρακτῆρος καὶ ἐπρωτίμα νὰ ὑπακούῃ παρὰ νὰ διατάσῃ. Ὁ πατὴρ αὐτῶν ἦν λίαν ἐκκεντρικὸς ἄνθρωπος, ἀλλ' ἡ ἰδιοτροπία του δὲν ἔφθασεν εἰς τὸν βαθμὸν τῆς φρενοβλαβείας, ἡ δὲ μήτηρ των ἦν τελείως ὑγιῆς γυνή. Μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων των αἱ ἀδελφαί περιέπεσαν εἰς πτωχείαν καὶ ἠναγκάσθησαν διὰ τῶν ἐργοχειρῶν των νὰ κερδίζωσι τὸν ἐπιούσιον ἄρτον. Τὰς δυσμοίρους ταύτας ἐν παντὶ κατεδίωκεν ἡ δυστυχία, δυσκόλως ἠδύνατο νὰ εὕρωσιν ἐργασίαν καὶ ἠναγκάζοντο νὰ ὑποφέρωσι μεγάλας στερήσεις. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν ἀπάντων τούτων τῶν δυσφορητῶν περιστατικῶν, αἱ φρένες τῆς προσβυτέρας διαταράχθησαν· αὕτη ἤρξατο νὰ ἀποδίδῃ ὅλας τὰς ἀποτυχίας τῆς εἰς τὰς πανουργίας τῶν ἐχθρῶν. Ταχέως ἡ ἰδέα αὕτη ἔλαβε τὸν πραγματικὸν χαρακτῆρα τῆς μανίας τῆς καταδιώξεως καὶ ἡ προσβυτέρα ἀδελφὴ δὲν ἐτόλμα νὰ ἐξέλθῃ ἀ-

κόμη εἰς τὴν ὁδόν, διότι ἐνόμιζεν ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἐπιβλέπουσιν αὐτὴν καὶ τὴν καταδιώκουσιν. Ἡ νεωτέρα ἀδελφὴ κατ' ἀρχὰς παντοιοτρόπως προσεπάθει νὰ παραπειθῇ αὐτὴν καὶ τῇ ἐπεξήγει πόσον ἀβάσιμοι εἶναι οἱ φόβοι τῆς, ἀλλ' ἐπὶ τέλους καὶ αὕτη υπέπεσεν ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς περὶ καταδιώξεως ἰδέας. Ἡ ζωὴ τῶν δύο ἀδελφῶν κατέστη ἀφόρητος, διότι αὐτὴν πανταχοῦ ὑπόπτειον κίνδυνον καὶ εὕρισκοντο ἐν καταστάσει ἀκαταπαύστου φόβου. Ὅτε ἐτοποθέτησαν αὐτὰς εἰς τὸ νοσοκομεῖον καὶ τελείως ἐχώρισαν τὴν μίαν ἀδελφὴν ἀπὸ τῆς ἄλλης, ἡ νεωτέρα μετὰ τέσσαρας μῆνας ἐπανέκτησε τὴν υγείαν τῆς καὶ τελείως ἀπηλλάγη τῶν ἐκστάσεων (hallucination) ἡ δὲ προσβυτέρα ἐπὶ πολὺν ἔτι χρόνον διετέλει ἐν τοιαύτῃ καταστάσει. Κατὰ τὴν ἐπιμελῆ ἰατρικὴν ἐξέτασιν τῆς νεωτέρας ἀδελφῆς ἐγένετο γνωστὸν, ὅτι αὕτη κατ' ἀρχὰς τελείως συνηθάνετο ὅτι ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς εἶναι ἀσθενὴς καὶ ὅτι μετεχειρίσθη πάντα τὰ μέσα ὅπως ἀντιστῇ εἰς τὴν ἐπιρροὴν, ἡτις, ὡς αὕτη ἠσθάνετο βαρῦαν ἐπ' αὐτῆς. Ἐπὶ τέλους ὁ ὑγιῆς νοῦς ὑπεχώρησεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀσθενoῦς, καὶ ἡ νεωτέρα ἀδελφὴ υπέπεσεν ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν παρομοίων ἐκστάσεων. Ἐννοεῖται, ἐνταῦθα πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τοῦτο ἡτὸ περιστατικόν, ὅτι ἡ νεωτέρα ἀδελφὴ πάντοτε συνείθισεν νὰ ὑπακούῃ εἰς τὴν προσβυτέραν, ὅτι αὐτὴ οὐδέποτε ἀπεχωρίζοντο ἀλλήλων.

Ἐκ τούτων τῶν παραδειγμάτων δὲν πρέπει βεβαίως νὰ ἐξάγωμεν ὅτι ἡ φρενοβλάβεια δύναται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ μεταδοθῇ ὡς ἡ εὐλογία ἢ ἡ χολέρα καὶ ὅτι ἀρκεῖ νὰ διατριφῇ τις ἐπὶ τινὰ χρόνον μετὰ τοῦ φρενοβλαβoῦς ὅπως γείνη τοιοῦτος. Οἱ ὑπηρετοῦντες ἐν τοῖς νοσοκομείοις καὶ οἱ ψυχίατροι συγκριτικῶς ὀλίγον ἀσθενoῦσιν ἐκ ταύτης τῆς νόσου. Ἄν δὲν ὑπάρχῃ κληρονομικότης καὶ ἰδιαιτέρα προδιάθεσις πρὸς τὰς ψυχικὰς παθήσεις, ἡ διατριβὴ μετὰ τῶν φρενοβλαβῶν δὲν δύναται νὰ ἦ ἐπικίνδυνος. Ἐν τούτοις εἶναι ἀναμφίβολον ὅτι ὑπὸ ὠρισμένοισ ὄρους ἡ φρενοβλάβεια δύναται νὰ μεταδοθῇ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ ὡς μολισματικὴ νόσος. Ἄν ἡ φρενοβλάβεια ἀπαντᾷ ἐν τινι οἰκογενείᾳ, θὰ ἦτο κατὰ μέγα βαθμὸν λίαν ἐπιβλαβὴς νὰ ἀφήνωνται τὰ λοιπὰ μέλη τῆς οἰκογενείας νὰ συγκοινωνῶσι πρὸς τὸν παθόντα, ἰδίᾳ ὅταν ταῦτα ἔχωσι νευρικὴν ἰδιοσυκρασίαν. Ὁ κίνδυνος ἐκ τῆς διαδόσεως τῆς φρενοβλαβείας εἶναι ἰδίᾳ μέγας ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῆς μανίας τῆς καταδιώξεως, αἱ δὲ γυναῖκες, ἐν γένει ευκόλωτερον ὑποπίπτουσιν εἰς ταύτην τὴν νόσον ἢ οἱ ἄνδρες. Αἱ ὀξείαι μορ-

φαί τῆς φρενοβλαβείας δὲν μεταδίδονται οὐτως εὐκόλως, ἀλλ' ἐν τούτοις καὶ αὐταὶ δύναται νὰ ἐξασκήσωσι βλαβεράν ἐπιρροήν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον ἡ ἀποχώρησις τῶν ψυχικῶς πασχόντων ἐκ τῶν ὑγιῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας καὶ ὅπου ὑπάρχει φόβος περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς φρενοβλαβικῆς μολύνσεως, ἡτις, τὴν σήμερον, δὲν ὑποπίπτει εἰς ἀμφιβολίαν καὶ ἐξηγεῖ τὴν ἐμφάνισιν πολλῶν φοβερῶν ἐπιδημιῶν ψυχικῶν νόσων καὶ τὴν διάδοσιν καὶ ἀποπλανήσεων κατὰ τε τοὺς παρῳχημένους χρόνους καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐποχὴν.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

ΥΓΙΕΙΝΗΣ

(Συνέχεια)

Δίαιτα καὶ προφυλάξεις ἐν καιρῷ ἔαρος

Τροφή. Πρέπει νὰ τρώγωμεν ὀλιγότερον ἢ τὸν χειμῶνα κρέας, πρόσφατα χόρτα καὶ ἰχθύας, ν' ἀποφεύγωμεν δὲ τὰς πρωτοφανεῖς ὀπώρας.

Κατοικία. Πρέπει νὰ ἦνε ὀλίγον θερμὴ, καὶ πρὸ πάντων κατὰ τὴν τῆξιν τῆς χιόνος, ἐν καιρῷ βροχῆς καὶ ὀμίχλης. Τὸ ψυχὸς καὶ ὁ πάγος εἶνε ἥττον κακὰ εἰς τὴν υγείαν ἢ τὸ ψυχὸς τῆς ὑγρασίας. Ἡ κλινοστρωμνὴ πρέπει νὰ ἦνε ἐξ ἐρίων, τὰ δὲ τοῦ ὑπνοῦ καλύματα καὶ αἱ στρωμνὰ ν' ἀερίζονται συχνά.

Ἐνδύματα. Τὰ ἐνδύματα πρέπει νὰ ἦνε θερμὰ καὶ νὰ ἀλλάσσωνται συχνά. Δὲν πρέπει ν' ἀποβάλωμεν τὸν ἐξ ἐρίου ἐπενδύτην ἢ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἰουνίου, νὰ ἐπαναβάλωμεν δ' αὐτὸν τοῦλάχιστον κατὰ τὸν Σεπτέμβριον. Τὸ ἐκ τοῦ ἐπενδύτου προφικῆτον καλὸν ὀφείλεται εἰς τὰς προφυλάξεις τοῦ σώματος, κατὰ τὰς μεταβάσεις τῶν ἐποχῶν ἀπὸ τῆς μίας εἰς τὴν ἄλλην.

Πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν τὰ λεπτὰ ὑποδήματα, διότι, δυνατὸν, ἐκ τῆς χρήσεως τοιούτων ὑποδημάτων νὰ ἐπέλωσι πολλαὶ ἀδιαθεσίαι.

Ἀσκήσεις. Πρέπει ἐν τῷ ἐλευθέρῳ ἀέρι νὰ γυμναζώμεθα, νὰ κάμνωμεν πορείας καὶ περιπάτους. Ἐν ἐλαφρῶν καθαρτικῶν εἶνε ἐξαιρετὸν κατὰ τὸ ἔαρ, καὶ ὡς τοιοῦτον πρέπει νὰ προτιμᾶται τὸ φυσικῶς καθαρτικὸν β-δωρ (Janos) λαμβανόμενης ἐξ αὐτοῦ τῆς ποσότητος πεντήκοντα δραμίων καθ' ἑκάστην ἐπὶ

δικτῶ ἡμέρας. Ἐπίσης δὲ ἡ χρῆσις πτισσάνης ἐξ ἀγρίων κισθίων (ραδικίων) λαμβανόμενης ἐπὶ δεκαπενθήμερον παρέχει κάλλιστα ἐκκαθαριστικὰ ἀποτελέσματα.

Δίαιτα καὶ προφυλάξεις ἐν καιρῷ θέρους

Τροφή. Πρέπει νὰ κάμνωμεν χρῆσιν ἰδίως φυτικῆς τροφῆς, ὡν, γαλακτερῶν καὶ λευκῶν κρεάτων. Ν' ἀποφεύγωμεν τὴν κατάχρησιν τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, ἅτινα εἶνε κίνδυνωδέστατα κατὰ τὸ θέρος. Τὰ παγετώδη ποτὰ πινόμενα μετὰ κόπον καὶ ἀσκήσεις δὲν εἶνε ἥττον κινδυνώδη. Ἄς ἀποφεύγωμεν τὴν χρῆσιν ἄωρων ὀπωρῶν καὶ τῶν τοῦ δειπνοῦ τοῦ γινομένου ἀπὸ ἐδωδῶν καὶ ὀπωρῶν. Ὁ ἐλαφρὸς καὶ ψυχρὸς καφῆς, ἡ κίνα λαρὸς ἡρεωμένα δι' ὕδατος ἢ τείου μέλανος εἶνε καλὰ τὰ ἀεριώδη ποτὰ, τὰ φυσικὰ μεταλλικὰ ὕδατα, προφυλάττουσι τὸ σῶμα ἀπὸ τῶν διαταραχῶν τῶν παραγομένων ἐκ τῶν νοσηρῶν ὑδάτων. Ἄς ἀποφεύγωμεν τὰ μύρα τὰ ἐπιφέροντα τὴν αὐπνίαν καὶ τὴν ἡμικρανίαν.

Κατοικία. Πρέπει νὰ ἦνε ὅσον τὸ δυνατὸν εὐάερος καὶ προπαντῶς νὰ καθαρίζεται συχνά.

Αἱ ζωϊκαὶ ὕλαι διαβρεχόμεναι σήπονται εὐκολότατα.

Ἡ καθαριότης εἶνε τὸ ἀρέσκον εἰς ὅλους πρᾶγμα, διὰ τοῦτο καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς ὅλα τὰ πρὸς χρῆσιν ἡμῶν μέσα.

Ἐνδύματα. Ταῦτα πρέπει νὰ ἦνε πλατέα καὶ ἐλαφρά. Πρέπει νὰ προφυλάττωμεν τὴν κεφαλὴν ἡμῶν ἀπὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἐπιδράσεως, διότι δυνατὸν, καὶ προπάντων κατὰ τὴν μεσημβρίαν, νὰ πάθωμεν ἡλίαςιν, ἡτις ἐπιφέρει ὑπεραιμίαν καὶ ἐρυσίπελας.

Ἀσκήσεις. Πρέπει νὰ ἦνε μέτριαι. Τὰ θερμὰ λουτρά πρέπει νὰ ἀντικαθίστανται διὰ ψυχρῶν λουτρῶν. Τὸ κολύμβημα εἶνε ἐξαιρετὸς ἀσκήσις κατὰ τὸ θέρος, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν καὶ τὴν κατάχρησιν αὐτοῦ. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι πρέπει νὰ τρίβωμεν τὸ σῶμα ἡμῶν κατὰ τὸ λουτρὸν διὰ τινος ὀλίγου τραχέως ὑφάσματος ἢ διὰ μαλλίνης χειρίδος.

Ἄλ. Κορδούλης ἰατρός

ΤΥΦΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

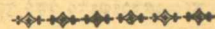
Τί δύναται νά κατορθώσῃ ἡ ἰσχυρά βούλησις καί ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀνθρώπου, τοῦτο γίνεται καταληπτόν ἐν τῇ φιλολογικῇ καί ἐπιστημονικῇ ἐνεργείᾳ τῶν τυφλῶν. Ὡς καταφαίνεται ἐκ τῶν διδομένων, συλλεγέντων ἐν τῇ ἀξιολόγῳ καί σπουδαίᾳ βίβλῳ τοῦ Ἄγγλου συγγραφέως Βίλσον, ἐπιγραφομένη Biograpy of the Blind, οὐκ ὀλίγοι τυφλοὶ συγγραφεῖς διεκρίθησαν ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς φιλολογίας καί τῆς ἐπιστήμης. Ὁ συγγραφεὺς τῆς μνησθείσης βίβλου — ἐπίσης τυφλός, ὁ Δζέμς Βίλσον, λίαν ἐνδιαφερόμενος εἰς τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς καί φιλολογικῆς ἐνεργείας τῶν τυφλῶν, προσεπάθησε νά συναθροίσῃ ἐν τῇ βίβλῳ του πᾶν ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς ταύτην τὴν ἐνέργειαν οὐ μόνον κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν ἀλλὰ καί κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους. Οὕτω π. χ. ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς χριστιανικῆς χρονολογίας διεκρίθησαν ὁ γραμματικὸς Ἀσκόνιος Πεδάνιος καί ὁ Θεολόγος Δίδυμος ἐξ Ἀλεξανδρείας, ἀμφότεροι τυφλοὶ. Ἐν ἐποχῇ πλησιεστέρᾳ πρὸς ἡμᾶς, μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων ἤκμαζον ἐπὶ τῇ παιδείᾳ τῶν οἱ φιλόλογοι: Ποντάκιος, Γράσση, ὁ γερμανὸς Γρήζηγκερ, γινώσκων ἑπτὰ γλώσσας, οἱ ἱεροκέρυκες: Μπραυδολήνη καί ὁ ἱερεὺς Ζᾶν Τιερρή, ὅστις παρ' ὄλην του τὴν φυσικὴν ἔλλειψιν προὔτιθετο νά συγγράψῃ πραγματείας περὶ τῶν χρωμάτων, οἱ ἐπιστήμονες καί οἱ μαθηματικοὶ Κέννεδοι καί Ἐϊλερ καί ὁ περιφανὴς καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου τῆς Κερπρίτζης, Νικόλαος Σαούνδερσον, τοῦ ὁποίου εὐφῆμως μνειαν ποιῆται ὁ πολὺς Διδερὼ ἐν τῇ ἀξιολόγῳ του «Lettre sur les aveugles». Ὅσον δύσκολον εἶνε νά φαντασθῇ τις, τόσον εἶνε βέβαιον τὸ γεγονός, ὅτι μεταξὺ τῶν ἡθοποιῶν καί τῶν καλλιτεχνῶν ὑπῆρχον τυφλοὶ, οἵτινες ἐδοξάσθησαν ὡς μεγαλοφυεῖς ἄνδρες, π. χ. ὁ Λουὴ Γρόττω, δραματικὸς συγγραφεὺς καί ἡθοποιὸς κατὰ τὸν δέκατον ἕκτον αἰῶνα· ὁ ἐκ Τοσκάνης γλύπτης Ζᾶν Γονέλλη, τὰ ἔργα τοῦ ὁποίου ἐθεωροῦντο ὡς ἀριστοῦργήματα, ὁ βιβλιοπώλης Πράϊς, ὅστις ἀπήλαυε μεγάλῃς φήμῃς καί οὕτω καθεξῆς. Συχνότερον μεταξὺ τῶν τυφλῶν συγγραφέων ἀπαντῶσι ποιητᾶς, ὁ δὲ συγγραφεὺς τῆς μνησθείσης βίβλου, ποιητῆς ὢν, ἀφιέρωσε τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ συγγράμματός του εἰς τὴν ἀπαρίθμειαν τῶν τυφλῶν ποιητῶν. Βεβαίως ὁ τυφλὸς συγγραφεὺς τῆς περιέργου ταύτης βίβλου δὲν ἐξήντησεν ὅλον τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑποθέσεώς του, πρὸς δὲ τούτοις, ἀφ' οὗ χρόνου ἐξῆλθεν εἰς φῶς ἡ Biograpy of the Blind ἐπεσπεύθη πληθὺς παραδειγμάτων καταδεικνούν-

των, ὅτι καί αὐτὴ ἡ φοβερά μάστιξ τοῦ λογι-
κοῦ ὄντος, ἡ τυφλότης, οὐ μόνον δὲν ἀναχαιτίζει τὴν διανοητικὴν αὐτοῦ ἐνέργειαν, ἀλλὰ καί παράγει ἡ ἐνέργεια αὐτῆ τοιαῦτα καρποφῆρα ἀποτελέσματα ὅποια καί παρὰ τοῖς ὑγιεῖς ὀφθαλμοῦς ἔχουσιν. Ἡ ἱστορία τῶν τυφλῶν ἐπιστημόνων συγγραφέων εἶνε συγκινητικὴ διήγησις ἐκείνου τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἄνδρες εὐμοιροῦντες ὄξυνοίαις καί μεγαλοφυΐαις, ἀποτυφλωθέντες, ἐζήτουν καί εὕρισκον παραμυθίαν, χάρις εἰς τὴν ἰσχυράν των βούλησιν καί ἐνέργειαν, ἐν τῇ ἐκτεταμένῃ σφαίρᾳ τῆς ἐπιστήμης, τῆς καλλιτεχνίας καί τῆς ποιήσεως. Ἐναργῶς δύναται τις νά φαντασθῇ, κατὰ πόσων δυσχερειῶν ἤναγκάζοντο νά παλαίωσιν ἐκεῖνοι οἱ δύσμοιροι, οἵτινες ὑπὲρ τοὺς συνήθεις ἀνθρώπους ἠσθάνοντο, πόσον πολὺ χάνουσιν ἕνεκα τῆς ἔλλειψεως τῆς ὁράσεως. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀπεβίωσεν ὁ ἐξοχος Ἀμερικανὸς ἱστορικὸς Φρένσις Πάρκμαν, τυφλός, ὅστις συνέγραψεν ὀγκώδεις τόμους ἱστορίας καί ἠδυνήθη νά πράξῃ τοῦτο μόνον χάριν εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἐπινοηθέντα τρόπον. Οἱ ἀφοσιωμένοι μαθηταὶ του καί οἱ ἀναγνώσται ἐβοήθουν αὐτῷ ἐν τοῖς ἔργοις του, ἐν τούτοις παρ' ὄλην ταύτην τὴν βοήθειαν καί τὴν ἐκτακτον αὐτοῦ ἀδιάκοπον καί ἐνδελεχῆ ἐνέργειαν, ὁ Πάρκμαν ἔλεγεν ὅτι ἐν διαστήματι τεσσαράκοντα ἐτῶν ἀτρώτων πόνων κατώρθωσε μόνον τὸ ἐν τέταρτον ἐκείνου τὸ ὁποῖον θά ἠδύνατο νά ἐκτελέσῃ ἐὰν δὲν ἐστερεῖτο τῆς ὁράσεως. Συγκινητικὴν ἱστορίαν τῆς πάλης πρὸς τὴν βαρεῖαν ταύτην δυστυχίαν — τὴν τυφλότητα, παρίστησιν ὁ βίος τῆς συγχρόνου ἡμῶν ἀρτίως ἀποβιώσασσας Ἀγγλίδος συγγραφέως, τῆς Μίσις Κίγκ, δημοσιευθεῖς ἐν τῷ Ἀγγλικῷ περιοδικῷ «The Argos» καί τοῦ ὁποίου συντάκτης ἐπὶ πολλὰ ἔτη αὐτὴ ἐχρημάτισεν. Ἡ αὐτοβιογραφία ταύτης τῆς τυφλῆς συγγραφέως πρέπει νά ἐπενεργήσῃ ἐνθαρρυντικῶς εἰς πάντας ἐκείνους οἵτινες, ὡς αὐτὴ, ἐστερήθησαν τοῦ μεγίστου ὑπὸ τῆς φύσεως δωρουμένου ἀγαθοῦ, τῆς ὁράσεως. Ἡ Μίσις Κίγκ ἐκ τῆς βρεφικῆς τῆς ἡλικίας ἐπασχεν ἐξ ὀφθαλμίας καί πάντα τὰ ἀντικείμενα παρίσταντο αὐτῇ ὀμιχλώδη. Ἐπταετίς ὀλοτελῶς ἀπώλεσε τὴν ὄρασιν. «Ἀλλὰ, παράδοξον πρᾶγμα, λέγει αὐτὴ, ἡ τύφλωσις μου οὐδόλως μὲ ἐφόβιζεν, οὐδὲ πολὺ μὲ ἐπίκραινεν. Ἐν τῇ τυφλότητι περιείχετο ἰδιάζον τι: πάντοτε ἔβλεπα πρὸ τῶν ὀμμάτων μου ἀπαστράπτων φῶς, ὁ περιβάλλον με ἀήρ μοι ἐφαίνετο πυριφλεγής. Ἡδυνάμην κατὰ βούλησιν νά προκαλέσω τὴν ἐμφάνισιν πολυποικίλων φωτεινῶν χρωμάτων, ἅτινα συνεμιγνύοντο μετὰ τῆς πρὸ τῶν ὀμμάτων μου φερομένης λαμπηδόνης, ὡς

νά ἦσαν ταῦτα ἀχώριστα συστατικὰ τῆς λαμπηδόνης. Τοιουτοτρόπως ἔζων οὐκ «ἐν τῷ σκοτεινῷ», ὡς θά ἐξελάμβανεν τις λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπώλειαν τῆς ὁράσεώς μου, ἀλλ' ἐν μέσῳ ἐκτάκτου φωτός, — τὸ περιστατικόν τὸ ὁποῖον ἀνεκούφιζεν ἐπ' ὀλίγον τὴν δυστυχίαν μου». Ἐκτὸς τούτου, παρὰ τῇ Μίσις Κίγκ, ὡς πάντοτε συμβαίνει, ἕνεκα τῆς ἀπωλείας τῆς μιᾶς αἰσθήσεως ἐκτάκτως ἀνεπτύχθησαν καί ἐλεπτύνθησαν αἱ λοιπαὶ αἰσθήσεις. Οὕτω π. χ. αὐτὴ πάντοτε ἠσθάνετο, ὡσάκις προσέβλεπέ τις αὐτὴν καί σχεδὸν ἀκριβῶς ἠδύνατο νά προσδιωρίσῃ μετὰ ποίας ψυχικῆς διαθέσεως ἀτενίζουσιν εἰς αὐτήν. Ἡ ἀκοή αὐτῆς ἦν ἐκτάκτως ὀξεῖα. Ἐκ τῆς φωνῆς καί τῆς προστρεβῆς τῆς χειρὸς αὐτῆ πάντοτε σχεδὸν ἀκριβῶς ἐμάντευτον χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπίσης ἀνεπτυγμένη ἦν ἡ ὄσφρησις τῆς, ἥτις ἐν πολλαῖς περιστάσει τοῦ βίου τῆς τῇ ἐχρησίμωσεν. Ἐπειδὴ αὐτὴ δὲν ἠδύνατο ὡς τυφλὴ νά ἐκπαιδευθῆται ἐν τῇ σχολῇ, ἐδίδασκον αὐτὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἡ μήτηρ τῆς καί ἄλλοι διδάσκαλοι, οἵτινες ἐθαύμαζον τὴν εὐφυΐαν τῆς, διότι αὐτὴ ἐξέμαθεν, ἐκτὸς τῆς μητρικῆς τῆς γλώσσης, τὴν γαλλικὴν, τὴν γερμανικὴν, τὴν ἰταλικὴν, τὴν ἰσπανικὴν, τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν, τὴν λατινικὴν καί τὴν ἀρχαίαν ἑβραϊκὴν. Ὁ πατήρ τῆς, ὢν ἱερεὺς (vicarius), συνήθως ἀνεγίνωσκε δι' αὐτὴν μεγαλοφῶνως κατὰ τὸ ἐσπέρας, ὅτε δὲ κατεγίνετο περὶ τὴν σύνθεσιν ὀμιλιῶν ἀνεθετε τὴν ἀνάγνωσιν εἰς τὸν υἱόν του. Εἶνε περιεργον ὅτι αὐτὴ, καίπερ τυφλὴ, ἐγένετο ἀτρόμητος ἵππευς, ἴσως δὲ ἕνεκα τῆς στερήσεως τῆς ὁράσεως αὐτὴ τολμηρῶς διήρχετο ἔφιππος τοιαύτας ὄρεινὰς ἀτραπούς καί ἔλη, ὅθεν καί αὐτοὶ οἱ παράτολμοι ἵππεις σπανίως τὰ διήρχοντο βλέποντες τὸν ἐπικείμενον αὐτοῖς κίνδυνον.

Οἱ ὀλίγοι μῆνες τοῦς ἐποίους ἡ Μίσις Κίγκ διῆλθεν ἐν Ἰταλίᾳ ἐπέφερον μεταβολὴν ἐν τῷ βίῳ τῆς. Βεβαίως αὐτὴ δὲν ἠδύνατο νά καταθέληται ἐκ τῶν καλλωνῶν τῆς φύσεως τῆς Ἰταλίας ἀλλ' ἠσθάνετο αὐτᾶς. Ἐκ τῆς παιδικῆς τῆς ἡλικίας αὐτὴ ἠσθάνετο κλίσειν πρὸς τὴν φιλολογίαν· αὐτὴ συνέθετε στίχους καί διηγήματα, τῶρα δὲ ἡ κλίσις αὐτῆ ἐνισχύθη ἔτι περισσότερον. Τὰ διηγήματα αὐτῆς, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μεγίστην φήμην ἀποκτῆσαν εἶνε τὸ Queen of Herself, ταχέως ἐπέσπασε τὴν προσοχὴν τῶν μυθιστοριογράφων. Αὐτὴ εὗρε γενναίαν ὑποστήριξιν παρὰ τῷ ἀποθανόντι καθηγητῇ Γένρη Μορῖς, ὅστις ἐνδιεφέρετο εἰς τὴν φιλολογικὴν τῆς ἐνέργειαν, παρὰ τῷ Τσάρλς Δίκεν ὅστις, πληροφορηθεὶς τὰ καθ' ἕκαστα

τοῦ βίου τῆς, ποικιλοτρόπως ἐσπούδαζε νά συνεργήσῃ εἰς τὴν δημοτικότητά αὐτῆς, ἐνεθάρρυνεν αὐτὴν καί τῇ ἐβοήθει διὰ τῶν συμβουλῶν του. Ἡ ἐξοχος συγγραφεὺς Ἀγγλῆς Μήστρις Γένρη Βοῦδ ἐπίσης ἔλαβεν εὐλικρινῆ συμπάθειαν πρὸς αὐτὴν καί συνήργησεν ὅπως ἡ Κίγκ προσληφθῆ ὡς συντάκτης εἰς τὸ περιοδικὸν The Argosy. Ἀλλ' ἡ Μίσις Κίγκ δὲν περιώρισε τὴν δρᾶσιν τῆς εἰς μόνην τὴν φιλολογίαν. Ἡ τυφλὴ κόρη ἠσθάνθη μεγάλην συμπάθειαν πρὸς τὰς ἐργατικὰς τάξεις καί ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ πατρός τῆς κατεγίνετο εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν παιδῶν τῶν ἐργατῶν. Αὐτὴ ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν ἠνοιξε, τῇ βοήθειᾳ τῶν φιλανθρώπων, ἀναγνωστήριον, λέσχην διὰ τὴν παιδιὰν κροκέτ, παρσκευάζε δημοσίους διαλέξεις κτλ. «Ἡ τυφλότης μου, αὐτὴ ἀναφέρει ἐν τινι ἀποσπάσματι τῶν ἀπομνημονευμάτων τῆς, κατὰ τὸ φαινόμενον συνέδραμεν εἰς τὴν ἐν τῇ ψυχῇ τῶν ἐργατῶν διεγερσιν ἰδίων ἱποτικῶν αἰσθημάτων, οὗτοι δὲ οὐ μόνον οἰκειοθελῶς ὑποτάσσονται εἰς ἐμὲ, ἀλλὰ καί βλέπουσιν ἐν τούτῳ ὕψιστον καθήκον». Ἡ Μίσις Κίγκ συχνάκις ἀγορεύουσα ἐν ταῖς συνάξεσι τῶν ἐργατῶν ἀπέκτεσε τὴν πρὸς τὸ ἀγορεύειν δημοσίᾳ ἱκανότητα καί ἐθεωρεῖτο ὡς ἐπιδέξι-
ος ῥήτωρ ἐν τοῖς συλλαλητηρίοις. Ἡ Μίσις Κίγκ ἀναφέρει, ὅτι καίτοι τῇ ἐπῆρχετο ἐνίοτε βαθέως νά θλίβηται ἐπὶ τῇ στερήσει τῆς ὁράσεως, ἐν τούτοις δὲν ἐθυώρει ἐαυτὴν περιττὴν ἐν τῷ κόσμῳ καί ἀτυχῆ, διότι ὁ βίος αὐτῆς ἦν πλήρης ἐνδιαφέροντος καί ἠσθάνετο ὅτι ἡ δρᾶσις αὐτῆς εἶνε καρποφόρος. Πόσον πολλοὶ, ἔχοντες ἀκεραίας ἀπάσας τὰς αἰσθήσεις των, δὲν εὕρισκον αὐτὴν τὴν παραμυθίαν τὴν ὁποίαν ἀπελάμβανεν ἡ τυφλὴ αὐτὴ κόρη, ἐν τῇ κηδεῖα τῆς ὁποίας παρευρέθησαν ἅπαντες οἱ φίλοι τῆς, οἱ ἐργάται, οἱ μαθηταὶ καί οἱ πολυπληθεῖς ἐκτιμηταὶ τῆς μεγαλοφυΐας τῆς. Ἐκ τῆς αὐτοβιογραφίας αὐτῆς μαθαίνομεν, ὅτι αὐτὴ δὲν ὑπηγόρευε τὰ διηγήματα, ἀλλὰ μόνη συνέθετεν αὐτὰ διὰ μέσον τυφλογραφικῶν στοιχείων εἰδικῶς κατασκευασθέντων δι' αὐτὴν καί τελειοποιηθέντων ὑπ' αὐτῆς, συνέθετε δὲ τὸσον ταχέως ὅσον ἕκαστος τυπογράφος.

ΤΟ ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝῶ ΕΠΙΣΤ. ΚΑΘΙΔΡΥΜΑ

Η ΟΥΡΑΝΙΑ

Ἐν τῇ ἀρίστῃ συνοικίᾳ τοῦ Βερολίνου παρὰ τὸ καλούμενον Νοαβιτικὸν ἄλσος πρὸ τινῶν ἐτῶν ἰδρύθη ἡ «Οὐρανία» τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτυχία ὑπερέβαλεν ἀπά-

υπογείου πατώματος υπογλινόμενον και καθεζόμενον επί μικρῶν ἑδρας ἐν τινι γωνίᾳ τῶν στενῶν προσκη- νίων. Ἄλλ' εὐθὺς ὡς παρέλθωσι στιγμαί τινες μετὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ ἀναγνώσματος ἐπέρχεται μυστηριώ- δες σκότους, δὲν φαίνεται πλὴν ὁ ἀναγινώσκων, διὰ μέσον δὲ τοῦ σκότους ἀκούεται ἡ ἐνθουσιῶσα και ποιητικὴ φωνὴ τοῦ ἐπεξηγούντος τὰ μυστήρια τῆς φύσεως βοηθουμένη ὑπὸ τῶν πολυτελεστάτων σκηνο- γραφικῶν ἀπεικονισμάτων.

Ἡ σκηνὴ εὐρύνεται μόνον καθ' ἃς ἐσπερίδας ἀ- ναγινώσκονται μαθήματα ἐκ τῆς πειραματικῆς φυ- σικῆς. Τότε ἡ σκηνὴ τοῦ θεάτρου παρίστησιν αἰθου- σαν ἐν τῇ ὁποίᾳ πρὸς ἐκτελέσειν τῶν πειραμάτων εὐ- ρίσκεται μακρὰ τράπεζα μετὰ πολλῶν ὀργάνων.

Ὁ διδάκτωρ Γουλιέλμος Μάηερ λίαν δικαίως λέ- γει ἐν τινι συγγράμματι του ὅτι τὰ μαθήματα τοῦ ἐπιστημονικοῦ θεάτρου τῆς «Οὐρανίας» διαφέρουσι τῶν οὕτω καλουμένων λαϊκῶν ἐπιστημ. ἀναγνώσμα- τῶν. Αἱ σκηνογραφαὶ αἱ οὕτω καλούμεναι «ὁμιγλώ- δεις εἰκονογραφαὶ» αἵτινες δευτέραν θέσιν κατέχου- σιν ἐν τοῖς συνήθεσι λαϊκοῖς ἀναγνώσμασιν, ἐνταῦθα, τούναντίον παριστώσι τὸ κεντρικὸν σημεῖον καὶ μετὰ πολλῆς καλλιτεχνίας καὶ πολυτελείας παρασκευάζονται.

Διὰ τῶν πολυτελῶν χρωματικῶν ἀπεικονισμάτων τῶν μεγαλοπρεπῶν εἰκόνων τῆς φύσεως ἐπιδιώκεται οὐ μόνον ἡ ἐκθάμβωσις τοῦ ἐπισκέπτου ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξέγερσις τῶν ὑψηλῶν συναισθημάτων αὐτοῦ. Τὸ ἐπι- στημονικὸν θεᾶτρον τῆς «Οὐρανίας» σκοπεῖ νὰ διδῇ εἰς τοὺς ἐπισκέπτας του πνευματικὴν τροφὴν τοιαύ- τῆς ἐκλεκτῆς ποιότητος οἷα παρέχεται ὑπὸ τῶν ἀ- ρίστων θεάτρων διὰ τῆς παραστάσεως σοβαρῶν δρα- ματικῶν ἔργων. Αἱ παραστάσεις αὐτῆς τείνουσι νὰ ἐπενεργήσωσιν οὐ μόνον ἐπὶ τῆς διανοίας ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν αἰσθημάτων τοῦ ἐπισκέπτου, ἐπὶ τῆς καρ- δίας, ἐνὶ λόγῳ αὐτοῦ. Κατὰ πόσον ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπὸς οὗτος τῆς «Οὐρανίας» πᾶς τις δύναται νὰ μά- θῃ τὰς παραστάσεις ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ θεάτρῳ αὐτῆς.

Ἐπισκοπήσωμεν τουλάχιστον τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Γουλιέλμου Μάηερ Geschichte der Urwelt τὸ ὁ- ποῖον καταλαμβάνει τὴν πρώτην θέσιν ἐν ἐκάστῳ ῥεπερτουάρ τῆς «Οὐρανίας» ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς. Τοῦτο εἶνε δράμα τῆς οὐσεως ἐν τῇ ἀληθεὶ σημασίᾳ τῆς λέξεως. Πρὸ τῶν οὐθαλαμῶν ἡμῶν ἐκτυλίσσεται ἐν τούτῳ ὁ βαθμιαῖος τρόπος τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς προελεύσεως τῆς γῆς ἐκ τοῦ ἀρ- χικοῦ χάους μέχρι τῆς σημερινῆς αὐτῆς καταστάσεως.

Ἐκ τοῦ χάους τούτου τῆς σκοτεινῆς ἀρχαιότητος, ὅτε ἐν τῷ ζοφερῷ θόλῳ τοῦ οὐρανοῦ ἀκόμη δὲν σε- λαγίζει τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ὅτε οἱ φοβεροὶ γδοῦποι τοῦ κεραυνοῦ, αἱ ἐκρήξεις τῶν ἡφαιστειῶν. οἱ σεισμοὶ καὶ ἡ τρομερὰ πάλῃ τοῦ πυρὸς πρὸς τὸ ὕδωρ ἐμβά- λουσι πανισμόν. ἀνεργόμεθα βαθμιαίως πρὸς τοὺς ἐπὶ μᾶλλον τερπικῶς αἰῶνας, ἔως οὐ ἐπὶ τέλους εὐρεθῶ- υεν πρὸς τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου θαλάσσης, ὅθεν θεώμεθα ὑπὸ τὴν λάμψιν τοῦ δύνοντος ἡλίου, τὴν ὑπὸ πολυτελῶν χρωμάτων κεκοσμημένην τροφὴν ἡ- μῶν, τὴν γῆν... Διὰ τῶν ἡρέμων ἤχων τῆς μακροθῆν ἀκουσμένης μουσικῆς συνοδεύεται τὸ τέλος τούτου τοῦ δράματος. Ἡ συγκινητικὴ ἀρμονία τῆς κατ' ἐ- κείνην τὴν στιγμήν ἀνακρουσθείσης μελωδίας ὡς νὰ ὑποδεικνύη ὅτι ἡ καλλονὴ καὶ ἡ ποιησις τοῦ ἐξόχου πλάσματος πρὸς παραγωγὴν τοῦ ὁποῖου παρήλθον ἐ- κατομύρια αἰῶνων ἀγῶνος, ἔλαβον τότε μόνον ση- μασίαν ὅτε ἐμορφώθη ἡ εὐαίσθητος ψυχὴ τοῦ ἀνθρώ- που.

Οὗτος μόνον κατεδείχθη εὐαίσθητος πρὸς τὰς ὑψίστας ἐντυπώσεις τῆς καλλονῆς, τῆς ποιήσεως, τῆς μουσικῆς, τῆς εὐρυθμίας καὶ τῆς συμμετρίας. Ἡ «Οὐρανία» διὰ τοῦ θεάτρου αὐτῆς σκοπεῖ νὰ μορφώσῃ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὰς πολυτίμους ταύτας ιδιότητας τῆς ψυχῆς. Τίς θὰ ὑπεθετεν ὅτι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ὕλιστικῇ ἐποχῇ τοιαύτη ἀδύνατος, τοιαύτη δυσδιάκριτος ἀπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ κέρδους ἀρχή, οἷα εἶνε ἡ μετοχὴ ἡ δύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς ἐκτελέσειν ἔργου τὸ ὁποῖον ἐλάχιστα σκοπεῖ τὴν κερδοσκοπίαν. Τοιαύτη εἶνε ἀκρι- βῶς ἡ «Οὐρανία» πρὸς ἴδρυσιν τῆς ὁποίας ἐδέησε νὰ ἐκδώσωσι μετοχὰς τὰς ὁποίας ἡγόραζον ὑπερπληρό- νοντες οἱ ὑπὸ τοῦ ἀληθοῦς πνεύματος καὶ τοῦ κοινου καλοῦ ἐμψυχούμενοι.

Ἡ τελεία διοργάνωσις τῆς «Οὐρανίας» καθίστησι δυνατὴν τὴν ὠφέλιμον προσέλευσιν τῶν ποικιλωτά- των στρωμάτων τοῦ πληθυσμοῦ. Οἱ πλείους ἐπι- σκέπται τῆς «Οὐρανίας» εἶνε οἱ φοιτηταὶ εἰς τοὺς ὁποίους κατὰ τὸ ἡμισυ τῆς ἀξίας πωλεῖται τὸ εἰσι- τήριον (25 σφενίγγα ἀντὶ 50 λ.) Οἱ διδάσκαλοι τῶν σχολείων τῆς πόλεως ἄνευ εἰσιτηρίων εἰσέρχονται εἰς τὴν «Οὐρανίαν» ἕνεκα τῆς διδομένης αὐτῇ ὑπὸ τῆς δημαρχίας χρηματικῆς βοήθειας. Τρις τῆς ἐβδομάδος, καθ' ὅρισμένας ὥρας, τὴν «Οὐρανίαν» ἐπισκέπτονται ἑκατοντάδες μαθητῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν διδασκάλων τῶν. Κατὰ τὰς Κυριακάς, ἀπὸ τῆς 8—10 τῆς πρωίας, ἡ «Οὐρανία» εἶνε ἀνοικτὴ εἰς τοὺς ἐργατικούς συν- δέσμους εἰς τὰ μέλη τῶν ὁποίων ἀντὶ 20 σφενίγγων δίδονται ἐπεξηγήσεις καὶ ἀναγινώσκονται λαϊκὰ ἐπι- στημονικὰ ἀναγνώσματα. Κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥ- ρας τῶν Κυριακῶν ἐπισκέπτονται τὴν «Οὐρανίαν» διάφοροι σύνδεσμοι εἰς τοὺς ὁποίους ἐπίσης ἀναγι- νώσκονται διάφοροι πραγματεῖαι. Τοιουτοτρόπως ἡ «Οὐρανία» ἀπὸ πρωίας μέχρι τῆς βαθείας νυκτὸς ἐνεργεῖ, οὕτως εἰπεῖν, δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργαλείων καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ αὐ- τῆς προσωπικοῦ.

Διὰ τοὺς ἐπιδιώκοντας τὴν συστηματικωτέραν ἐν ταῖς φυσικαῖς ἐπιστήμαις ἐκπαίδευσιν ἡ «Οὐρανία» εἰσήγαγε ποικίλας σειρὰς μαθημάτων καὶ νύκλους ἀναγνώσμων περὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀστρονομικῶν ἐργαλείων, τῶν τρόπων τῆς χρήσεως τοῦ τηλεσκο- πίου, περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως διαφόρων πει- ραμάτων διὰ τῶν ποικίλων ὀργάνων τῆς φυσικῆς, μι- κροσκοπίων κτλ. Δι' αὐτοὺς ἀναγινώσκονται μαθήμα- τα ἐκ τῆς μαθηματικῆς γεωγραφίας, τῆς φυσικῆς, τῆς μικροσκοπίας, τῆς βιολογίας, ἐν τῇ ἰδιαίτερα ἀνα- φορᾷ πάντων τούτων τῶν γνώσεων πρὸς τὰς καθημε- ρινὰς ἀνάγκας τοῦ βίου. Ἡ εὐθυνη ἀξία τῶν εἰσι- τηρίων διὰ ταῦτα τὰ μαθήματα ἐλκύει εἰς τὰς αἰθού- σας τῆς «Οὐρανίας» μέγα πλῆθος ἐξ ἐκείνων τῶν τά- ξεων τοῦ λαοῦ εἰς τοὺς ὁποίους εἶνε ἀπρόσιτοι ἢ δύσλυπτοι αἱ παραδόσεις τοῦ πανεπιστημίου. Ἡ «Οὐ- ρανία» κατ' ὀρθὴν ἄν νὰ προσελκύσῃ καὶ πολλὰς ἀντι- προσώπους τοῦ ὠραίου φύλλου, αἵτινες μετὰ βαθέος ἐνδιαφέροντος ἐπισκέπτονται αὐτὴν, ἀκόμη δὲ μετα- ξὺ τῶν ἐσχημάτισαν γυναικεῖον ἀστρονομικὸν σύν- δεσμον.

Αἱ πρόσοδοι τῆς «Οὐρανίας» κατὰ τὸ π. ἔ. ἦσαν 124,187 μάρκαι, αἱ δὲ δαπάναι 117,538 μάρκαι. Ἡ ἔταιρία σύγκειται ἐκ 441 μελῶν.

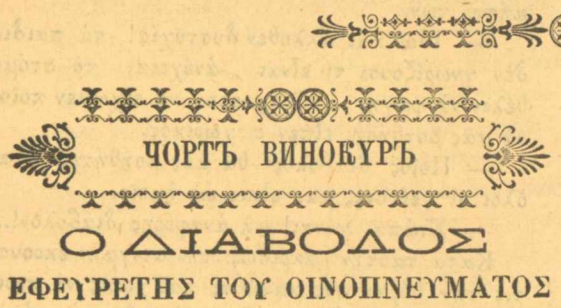
ΣΤΟ ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ

Κοντὰ στῆς νεότητος τὰ φαιδρά, κ' ἐρωτικά τραγούδια καὶ στῆς κιθάρας τῆ φωνὴ με χάρι ὅπου ἔβγαίνει, βλέπω νὰ φέρνουν νεκρικὰ στὰ μνήματα λουλούδια ἀκούω πένθιμη, πικρὴ, καμπάνα νὰ σημαίνει!...

Ἄχ, ἡ χαρὰ σὰν σήμερα πρέπει νὰ σταματήσῃ στῆς πικραμέναις τῆς καρδιαῖς παρηγοριὰ νὰ χύσῃ. Σήμερον ποῦ τὰ κόλλυβα ὁ Χριστιανὸς μοιράζει καὶ δάκρυ πόνου θλιβερό ἀπ' τῆ καρδιά του στάζει δὲν πρέπει ἄσμα εὐθυμο νὰ τραγουδῇ τὸ στόμα γιὰτὶ ματώνουε καρδιαῖς εἰς τῶν νεκρῶν τὸ χῶμα...

Θλιμμένο Ψυχосάββατο! ἡ Μοῦσά μου γυρμένη κλαίει ἀπαρηγόρητα στὰ πένθημα ντυμένη. Ἐνα λουλούδι νεκρικὸ με πόνου σου χαρίζει καὶ τὸ πικρὸ τὸ ἄσμα τῆς στὰ μνήματα τονίζει!...

Ἄλ. Ν. Κοκκῶνης

ЧОРТЪ ВІНОБУРЪ
Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ
ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΤΟΥ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ
Διήγημα
ὑπὸ τοῦ κόμητος LEON. ΤΟΛΣΤΟΗ
(Μετάφρασις ἐκ τοῦ ρωσικοῦ)
(Συνέχεια καὶ τέλος)

— Πιστέ μου ὑπηρετά! ἰδοὺ σοὶ δωρίζω χί- λια βαρέλια πίσαν, σοὶ χαρίζω καὶ ὄλας τὰς ψυχὰς τὰς ὁποίας κατ' ὀρθῶς νὰ κρημνίσῃς εἰς τὸν ἄδην, μόνον δὲ τὸν ἐπὶ τῆς γῆς χωλὸν διάβολον δὲν σοὶ χαρίζω, οὗτος εἶναι ἱκανὸς νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν σου καὶ νὰ γείνη πρῶ- τος μου ὑπασιπιστής. Πήγαινε!

Ὁ φθονερὸς χωλὸς διάβολος μετανοήσας διὰ τὴν μεγάλην του εἰλικρίνειαν καὶ διότι ἀπεκά- λυψε γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν εἰς τὸν Σατανᾶν ἔ- ξεσε διὰ τοῦ γαμψοῦχοῦ ποδὸς του τὸ ὠτίον του, ἐθρήνησε, συνήθροισε τὴν οὐρὰν του καὶ ἀ- πεμακρύνθη ἀπὸ τοῦ προσώπου τοῦ ἀδίκου Σα- τανᾶ.

Τὴν θέσιν τοῦ χωλοῦ διαβόλου κατέλαβεν

ἕτερος ἰσχνὸς διάβολος με μικρὰ ὠτία, με μι- κρὸν πρόσωπον ὁμοιάζον πρὸς τὸ πρόσωπον τῶν κυνῶν τοὺς ὁποίους αἱ μεγάλαι κυραὶ φέρουσιν εἰς τὰς ἀγκάλας των, ἄνευ κεράτων φέρων ὀμ- ματουᾶλια, μαῦρα χειρόκτια εἰς τὰς χεῖράς του καὶ κρατῶν τὸ ραπόρτον του.

— Εἰπέ!
— Ἐσκανδάλισα μίαν ὠραιότατην κυρίαν ἡ ὁποία εἶχεν εὐθὴν σύζυγον.

Διὰ τοῦτο τὸ ραπόρτον τὸ ἰσχνὸν καὶ ἀδύ- νατον διαβολάκῃ ἔφαγε δύο λακτισμούς ἀπὸ τὸν Σατανᾶν, ὁ ὁποῖος λακτίζων αὐτὸ διὰ τοῦ ποδὸς του τῷ συνέτριψε τὰ ὀμματοῦᾶλια καὶ ὀ- λους τοὺς ὀδόντας του καὶ ἔπειτα μετ' ὀργῆς τὸ ἐπέπληξεν «εὐθὴν σκύλε!» Ὅπου ὑπάρχει ὠραιότατη γυνὴ, πρὸς δὲ καὶ πονηροτάτη, ὁ δὲ σύζυγος αὐτῆς εἶναι εὐθὴς, καὶ χωρὶς σοῦ τε- λειώνει ἡ δουλειὰ, ἄχυρον ζητεῖς ἐκεῖ; Φύγε ἀπ' ἐμπρὸς μου.

Ὁ Σατανᾶς ἐκ νέου ἐδαιμονίσθη ἐκ τῆς ὀρ- γῆς. Εἰς τὸν καιρὸν τούτον τῆς λύσεως τοῦ Σα- τανᾶ, ἐνεφανίσθη καὶ τὸ μικρὸν μας ἄπειρο δια-βολάκι, εἰς τοιαύτην κακὴν ὥραν παρουσιάσθη καὶ τοῦτο νὰ ἀναγνώσῃ τὸ ραπόρτον του.

— Τί ἔκαμες σύ; ἀνέκραξεν ὁ Σατανᾶς.
— Ἐκλεψα ἐνὸς πεινασμένου χωρικοῦ τὸ τε- λευταῖον του τεμάχιον ἄρτου, ἀπήντησε συντό- μως τὸ διαβολάκι καὶ ἐφρικίασεν ἐκ τοῦ φόβου.
— Τί—πράγ—μα!

Τὸ διαβολάκι ἔτρεμεν ὡς τὸ φύλλον τοῦ δένδρου κατὰ τὴν ἰσχυρὰν πνοὴν τοῦ ἀνέμου καὶ ἐπανέλαβε τὴν αὐτὴν ἀπάντησιν.

— Πῶ—! ξαναμωραμένο, ἤλθες ἐδῶ νά με περιπαίξεις, ποῖον ἔχεις ἀπέναντί σου, κύταξέ με μὲ τοὺς ὀφθαλμούς σου!

Πρὶν νὰ προφθάσῃ τὸ ἡμέτερον ἄπειρον διαβολάκι νὰ ὑψώσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του, ὁ Σατανᾶς ἐν ροπῇ ὀφθαλμοῦ ἐπέπεσε κατ' αὐτοῦ τὸ συνέλαβεν ἀπὸ τὴν μακρὰν του οὐρὰν ὡς μάστιγα, τὸ ἤγειρε καὶ ἰσχυρῶς τὸ ἔσεισεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ὡς σφενδόνῃ ὥστε ὄλος ὁ ἄδης ἐκρότησεν, ἔπειτα μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἔρριψεν αὐτό. Τὸ διαβολάκι ὤρμησεν εἰς τὸν τοῖχον τοῦ ἄδου, ὁ τοῖχος ἐρράγη ἕως δέκα σπιθαμᾶς, τοῦτο δὲ ἐχώθη ἕως τριάκοντα πήχεις ἐντὸς τοῦ τοίχου.

Ἄπαντες οἱ εὐρισκόμενοι ἐν τῷ ἄδῃ ἔτρεμον ἐκ τοῦ φόβου. Ὁ Σατανᾶς πάλιν ἐκραύγασεν εἰς τοὺς παρόντας.

— Ταχέως τοῦτον τὸν διάβολον νὰ ἐκχώσῃτε καὶ νὰ τὸν ἐκβάλητε ἔξω τοῦ ἄδου, ἐκεῖ εἰς τὴν γῆν νὰ τὸν ρίψητε, ἐκεῖ ἄς δουλεύῃ ἐπὶ τρία ἔτη ἄνευ μισθοῦ εἰς ἐκεῖνον τὸν χωρικὸν τοῦ ὁποίου ἐκλεψε τὸν ἄρτον. Θέλω ὅπως ὁ χωρικός οὗτος πλουτίσει, ἐκ δὲ τοῦ πλουτισμοῦ αὐτοῦ ἐξάπαντος θὰ προκύψωσι μεγάλα δεινά.

Τοῦ Σατανᾶ τὸ στόμα ἐκ τῆς ὀργῆς καὶ τῆς κραυγῆς ἤρρισε. Πάντες ἐκ φόβου ἐφρευγον ἀπ' ἐμπροσθέν του.

Ἐκεῖ περὶ τὸν σχισθέντα τοῖχον τοῦ ἄδου ἡ ἐργασία ἔβραζεν. Ὁ εἰς μὲ τὰ κέρατά του, ὁ ἄλλος μὲ τοὺς πόδας του, ὁ τρίτος μὲ τὸ μούτρον του ἔσκαπτον, ἐξέβαλον λίθους καὶ μετὰ πολλῆς φροντίδος ἐπροσπάθουν νὰ εὕρωσι τὸ δύσμοιρον διαβολάκι τὸ ὁποῖον ἐχώθη εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς. Ἐξέβαλον αὐτὸ ἐπὶ τέλους, τὸ δύστηνον! σπασμένο, πλακωμένο ὡς παστίλλη, ἔσυρον αὐτὸ ἀπὸ τὴν οὐρὰν, διὰ δὲ τὸ εἶτιναζαν διὰ νὰ πέσωσι τὰ χρώματα, τὰ ὁστὰ του ἐβρόντισαν ὡς τὰ καρῦδια εἰς τὸ σακκοῦλι. Οἱ μὲν κατέβρεξαν αὐτὸ νὰ τὸ φέρωσιν εἰς τὴν ζῶν, ἄλλοι τῷ ἐδιάβαζαν τὴν σολομωνικὴν, ἔτεροι τῷ ἐρράντιζον μὲ κατράνι καὶ μετὰ πολλοὺς κόπους τῷ ἀπέδωκαν τὴν ζῶν.

— Οἱ ὀφθαλμοὶ μου νὰ μὴν τὸ ἴδωσιν, ἀνεκράξεν ἐκ νέου ὁ Σατανᾶς, ὁ δὲ ἄδης ἐσείσθη. Τὸ διαβολάκι ἐκ φόβου εἰρπυσε διαμέσου τῶν διαδύλων καὶ ὡς βρεμένη κορώνη ἐπέταξεν εἰς τὴν γῆν.

Ἐν σκοτεινῇ καὶ καπνισμένῃ καλύβῃ ἐκάθησαν κατὰ σειρὰν περὶ τῆς ἐστίας τῆς ὁποίας τὸ πῦρ πρὸ πολλοῦ εἶχε σβῆσει ὁ γνωστός ἡμῶν πτωχὸς χωρικός μετὰ τῆς συζύγου του καὶ ὄλο-

κλήρου δωδεκάδος μικρῶν παιδίων. Ἐξω ἐπιπτε χιῶν, ὁ ἀνεμος ἐσύριττεν, εἰς δὲ τὴν καλύβην ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν εἰσῆρχετο ψυχρὸς ἀνεμος.

— Πολὺ βαρὺ εἶναι, σύζυγέ μου, ἔλεγεν ὁ χωρικός, τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος εἶναι ἀκόμη μακρὰν, τὸ ἄλευρον ἀπὸ τῶρα ἀκόμη ἐτελείωσε, ποῦ εἶναι τὸ θέρος, ἕως τότε τί θὰ κάμω, ἀλλ' ἐὰν πάλιν ὁ Θεὸς δὲν μᾶς βοηθήσῃ μὲ καλὸν θερισμόν; Δυστυχία, δυστυχία!

— Δέν μοι φθάνει ὁ νοῦς μου πῶς θὰ τὰ βγάλωμεν στὸ κεφάλι. Νὰ ἐφθάνωμεν μίαν φορὰν εἰς τὸ θέρος, πάλιν ὅπως νὰ εἶναι θὰ περάσωμεν, τοῦλάχιστον δὲν θὰ φροντίζωμεν διὰ ξύλα, ἀπήντησεν ἡ σύζυγός του.

— Μητέρα! ψωμί! ἐφώνησε τὸ ἐν παιδίον ἀφοῦ ἐξέβαλε τὴν κεφαλὴν του ἀπὸ τὸ ἐσχισμένον ἐφάπλωμα.

— Μητέρα! βράσε μας ὀλίγην παπάραν, διὰ νὰ ζεσταθῶμεν, ἐφώνησε τὸ ἄλλο καὶ ἔτρεμεν ἐκ τοῦ ψύχους.

— Κοιμᾶσθε ἐκεῖ, παιδιὰ, δὲν ἀκούετε πῶς ἔξω σφυρίζει ὁ χειμῶν; ζεσταίνεσθε ἐκεῖ ὑποκάτω τῶν ἐφαπλωμάτων, ἐφώνησεν εἰς αὐτὰ ἡ μήτηρ των.

— Ἴδου καὶ ἄλλοθεν δυστυχία! τὰ παιδιὰ δὲν γνωρίζουσι τί εἶναι ἀνέχεια, τὸ στόμα θέλει νὰ φάγῃ, τοῦλάχιστον νὰ εἴχωμεν ποῖος νὰ μᾶς βοηθήσῃ, εἶπεν ὁ χωρικός.

— Ποῖος διάβολος θὰ μᾶς βοηθήσῃ, ὅταν ὄλοι οἱ γείτονές μας εἶναι ὡς ἡμεῖς.

— Σιώπα, γύναι! μὴ ἀναφέρῃς διάβολον!...

Κατὰ ταύτην ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκρουσέ τις τὴν θύραν τῆς καλύβης καὶ χωρὶς νὰ περιμένῃ νὰ τῷ ἀνοιξῶσιν, οὗτος εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν βρεγμένος καὶ λασπωμένος. Ἦτο τὸ διαβολάκι.

— Ὁδοιπῶρος περιπλανώμενος εἶμαι, εἶπεν οὗτος, τρέμων ὡς τὸ φύλλον, δὲν ἔχετε γωνίαν τινὰ ἐν τῇ καλύβῃ σας διὰ νὰ ἀναπαυθῶ ὀλίγον ταύτην τὴν νύκτα;

— Μέρος θὰ εὕρωμεν, μόνον εἶθε νὰ μὴ πεινάς διότι δὲν ἔχομεν τί νὰ σοὶ δώσωμεν νὰ φάγῃς, εἶπεν ἡ οἰκοδέσποινα.

— Ἐχῶ ὄλα εἰς τὴν πῆραν μου καὶ ἄρτον καὶ φαγητὸν ἀπεκρίθη τὸ διαβολάκι, τὸ ὁποῖον καταβιάσας ἀπὸ τὸν ὄμον τὴν πῆραν ἔθεσεν ἐνώπιόν του, ἔπειτα ἀφοῦ ἐξέβαλεν ὅ,τι εἶχεν ἐν αὐτῇ προσεκάλεσε καὶ αὐτοὺς νὰ συνδειπνήσωσιν. Ὅλοι ἔφαγον καὶ ἤρχισαν εὐθυμώτεροι νὰ διαλέγονται.

— Αἶ, ἀπὸ ποῦ καὶ ὡς ποῦ, κουμπάρε; ἠρώτησεν ὁ χωρικός τὸν ξένον του.

— Καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω, κύριε, ἐπὶ τινὰς ἡμέρας περιπατῶ ζητῶν θέσιν τινα ὑπηρετοῦ ἀλ-

λὰ πάλιν δὲν ἠδυνήθην νὰ εὕρω κύριόν τινα. Δὲν ἔχετε ἀνάγκην ὑπηρετοῦ; λάβετέ με. πιστεύσατέ μοι ὅτι θὰ μείνετε πολὺ εὐχαριστημένοι ἀπὸ ἐμέ.

— Τί νὰ σὲ κάμωμεν ἀφοῦ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τί νὰ φάγωμεν.

— Ἐκεῖ ποῦ ἐργάζονται δύο χεῖρες ἐκεῖ περισσότερα ἐργασία ἐκτελεῖται, λάβετέ με, δὲν θὰ μετανοήσητε, θὰ ἴδῃτε ὅτι θὰ εὐδοκημήσητε εἰς ὄλα. Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀκριβός.

— Αἶ, τί ζητεῖς;

— Τίποτε, μόνον ὀλίγον ἄρτον, ἐπὶ δὲ τρία ἔτη θὰ σοὶ δουλεύω, μετὰ δὲ τὰ τρία ἔτη, ἐὰν ἴδῃς ὅτι σοὶ ὑπηρετήσα πιστῶς, ὅ,τι θέλεις δός μοι. Μόνον δὲν θέλω ὅταν ἀροτριῶ τοὺς ἀγρούς σου νὰ μὲ ἀναγκάζῃς νὰ τοὺς σταυρώνω διότι εἰς τὸν τόπον μου δὲν ἀροτριῶν τοιοῦτοτρόπως τοὺς ἀγρούς, χωρὶς τὸν σταυρὸν δίδουσι πολὺν καρπὸν· ἐγὼ εἰξεύρω τὴν εὐκολίαν.

Ὁ γέρον ἐψιθύρισε εἰς τὴν σύζυγόν του ἂν δέχεται τὴν πρότασιν. Ἀμφότεροι συγκατένευσαν νὰ λάβωσι τὸν ὀδοιπῶρον ὑπηρετῆν.

Ἐξημέρωσεν. Ὁ ὀδοιπῶρος ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν αὐγὴν, ὑπῆγεν εἰς τοὺς ἀγρούς, ὑροτρίασεν αὐτοὺς καὶ ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας τοὺς ἐτελείωσεν. Ἐθαύμασεν ὁ χωρικός. Ὅτε ἐβλάστησαν τὰ σπαρτὰ ὁ χωρικός ἐπεσεκέφθη τοὺς ἀγρούς του καὶ τί νὰ ἴδῃς δὲν ἦτο συνήθη σπαρτὰ, ἦτο θαῦμα, οἱ ἀγροὶ του ἐπρασίניζαν, ἦσαν καθαροὶ ἀπὸ ζιζάνια, πυκνά, ἴσα ἦσαν τὰ σπαρτὰ του καὶ ἔλαμπον ὡς βελουδον.

Ὅτε ἦλθεν ὁ καιρὸς ὠρίμασαν οἱ στάχαις, ἐχόνδρονον οἱ κόκκοι τοῦ σίτου ὠρίμασαν, ἐκίτρινισαν καὶ ὡς χρυσὸς ἔλαμπον. Ἐθερίσαν, ἠλώνισαν, συνήροισαν τὸν σίτον εἰς τὰς ἀποθήκας, ἀλλ' ἔμεινεν ἀκόμη πολὺς σίτος ἔξω, ἔπρεπε νὰ κατασκευάσωσι νέας ἀποθήκας.

Ὁ γέρον χωρικός ἐπὶ ζωῆς του δὲν εἶχεν ἴδει τοσαύτην ἀφθονίαν.

Ἦλθε τὸ δεύτερον ἔαρ.

— Αἶ μῦϊαι ἀπὸ ἐνωρὶς ἤρχισαν νὰ πετῶσιν, εἶπεν ὁ ὑπηρετῆς, ἐκ τούτου φαίνεται ὅτι τὸ θέρος θὰ ἦ ξηρὸν, διὰ τοῦτο ἀκουσόν μου, νὰ ἀροτριάσωμεν καὶ νὰ σπείρωμεν τοὺς ἀγρούς, οἱ ὁποῖοι εἶναι παρὰ τοὺς ἀγρούς τόπους. Ὁ γέρον χωρικός δὲν ἠναντιώθη εἰς ταύτην τὴν πρότασιν τοῦ ὑπηρετοῦ. Οἱ γείτονές του θαυμάζουσι διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τῆς καλλιέργειας τοῦ χωρικοῦ. Οὗτοι ἔλεγον καθ' ἑαυτοὺς, πῶς εἶναι δυνατὸν εἰς ὑγρὸν τόπον νὰ σπαρῇ σίτος, ὅταν ἐπέλθῃ ἡ βροχὴ, ἐπὶ ἐβδομάδας ἡ γῆ δὲν κατασταλάζει.

Ἦλθε τὸ θέρος, οὔτε βροχὴ οὔτε δρόσος,

ἐξηράνθη, ἔσκασεν ἡ γῆ καὶ οἱ λοιποὶ ἐσπαρμένοι ἀγροὶ, πρὶν ἢ βλαστήσωσιν ἐξηράνθησαν, τοῦ δὲ γέροντος χωρικοῦ οἱ ἀγροὶ ἐκαλύφθησαν ὑπὸ εὐχύμου χόρτου, οἱ στάχαις ἐβλάστησαν ἕως δύο πήχεις, οἱ κόκκοι τοῦ σίτου ὑψήθησαν, ὠρίμασαν ἐκίτρινισαν καὶ δὲν ὠμοίαζαν τὸν σίτον, ἀλλ' ἦσαν ὡς ἤλεκτρον (κεχλιμπάρι). Οἱ στάχαις ἐκ τῆς ἀφθονίας καὶ βαρύτητος τῶν κόκκων ἐκάμπτοντο. Ὁ γέρον ἐπλούτισεν.

Ἦλθε τὸ τρίτον ἔαρ.

— Οἱ καύσωνες ἐφέτος ἐνωρὶς σφυρίζουσιν, εἶπεν ὁ ὑπηρετῆς φαίνεται ὅτι τοῦτο τὸ θέρος θὰ ἦ βροχερόν, διὰ τοῦτο ἐφέτος θὰ σπείρωμεν τοὺς ἀγρούς οἱ ὁποῖοι εἶνε παρὰ τὰς κατωφερίας τῶν λόφων καὶ ἀπέναντι τοῦ ἡλίου, ἐκεῖ ὅσον καὶ ἂν βρέχῃ, τὸ ὕδωρ κατέρχεται καὶ ἡ γῆ εὐκόλως ξηραίνεται, δυστυχία εἰς ἐκεῖνους οἱ ὁποῖοι ἐφέτος θὰ σπείρωσιν εἰς τὰς πεδιάδας, ἐκεῖ καὶ ὁ σπόρος των θὰ σαπῆσῃ. Ἀκουσόν μου, εἶπεν ὁ ὑπηρετῆς.

Ὁ γέρον συγκατένευσεν.

Παρήλθε τὸ ἔαρ, ἐπέστη τὸ θέρος, οὔτε ἐαρινὸς ἥλιος κατήγαγεν οὔτε θερινὸς—ὄμιλη βροχὴ, κακοκαιρία. Ὅλοι οἱ ἐν ταῖς πεδιάσιν ἀγροὶ ἐπλημύρησαν, οἱ δὲ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν τόπων, ἐπὶ τῶν κατωφερειῶν τῶν λόφων, οἱ ἀγροὶ τοῦ γέροντος ἦσαν ἀξιοθαύμαστοι· ἐξ ἐκάστου στάχους μία δρᾶξ σίτου ἐξῆλθεν, ὁ δὲ σίτος ἦτο ὡς γαλλικὸν χρυσοῦν νόμισμα. Ὁ γέρον ἐγένετο πολὺ πλούσιος. Τὰ ὑπάρχοντά του ἦσαν ἄμετρα.

— Ἦ ἐπὶ τρία ἔτη ὑπηρεσία μου ἐτελείωσεν, εἶπεν ὁ ὑπηρετῆς, πρέπει νὰ ἀποχωρισθῶμεν, ἀλλὰ πρὶν σὲ ἀφήσω θὰ σοὶ δεῖξω ἓνα τρόπον πῶς ἔτι περισσότερον νὰ πλουτίσης· θέλω νὰ σοὶ κάμω ἐν καλὸν διὰ τὸ ὁποῖον οὐ μόνον σὺ θὰ μὲ ἐνθυμηθῆσαι ἀλλὰ καὶ ὄλος ὁ κόσμος. Θὰ μὲ ἀκούσης;

— Ναί, ναί, εἶπεν ὁ γέρον, ἀρκεῖ μόνον νὰ πλουτήσω ἔτι περισσότερον.

— Ἴδου ἔχεις πολὺν σίτον, τὸν ὁποῖον δὲν ἔχεις ποῦ νὰ τὸν ἀποθήσῃς, δὲν ἔχει οὕτως;

— Ναί, ναί, εἶπεν ὁ γέρον, ὅστις ἠθελεν ἔτι περισσότερον νὰ πλουτίσῃ καὶ ἐλησμόνησεν ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ του ὑπῆρχον πολλοὶ πτωχοὶ πεινασμένοι· ἐλησμόνησεν εἰς ποῖαν κατάστασιν ἦτο πρὸ τριῶν ἐτῶν. Καὶ ὁ διάβολος αὐτὸ ἐζήτη.

— Ἀράγε γνωρίζεις ὅτι ἐκ τῶν σιτηρῶν δύναται νὰ κατασκευασθῇ ἐν λίαν εὐχάριστον ποτὸν, διὰ τὸ ὁποῖον ἕκαστος μὲ τὰ χρήματα ἐπὶ πάλιν λάμψῃ θὰ σὲ παρακαλῇ νὰ τῷ πωλήσῃς;

— Πῶς ἐκ τῶν σιτηρῶν ποτὸν, γίνεται ποτὸν τοιοῦτόν τι;

— Γίνεται, γίνεται, τούτο είναι ιδική μου δουλειά.

— Αϊ, ἀφοῦ γίνεται, ἔλα ὀγλιγορότερον νὰ τὸ κάμωμεν.

— Καλὰ, ἀλλὰ σὺ εἰς ἐμὲ νὰ ἀφήσης ταύτην τὴν δουλειά.

Ὁ ὑπηρέτης κατεσκεύασε μεγάλους λέβητας καὶ βαρέλια, ἔθεσεν ἐν αὐτοῖς τὰ σιτηρὰ ἕως ὅτου ξυνήσωσι, κατεσκεύασε διάφορα ἀγγεῖα, ἔβραζε, κατεσκεύαζε καὶ μετὰ πολλὰ ἔρευσεν ἐκ τῶν ἀγγείων καθαρὸν καὶ ἰσχυρὸν οἶνόπνευμα.

Ἐπλησίασεν ὁ γέρον ἐπὶ τὸ ρακοκάζανον, ὠσφράνθη εὐωδία, ἔλαβεν ἐν ποτήριον ἐκ τοῦ ὑγροῦ, τὸ παρετήρησεν, εἶδεν ὅτι ἦτο καθαρὸν ὡς δάκρυον, τὸ ἔπιε καὶ ἔβηξε.

— Τίποτε, τίποτε, μὴ φοβεῖσαι, εἶπεν ὁ ὑπηρέτης, ἀπὸ ἐν ποτήριον δὲν δύνασαι τίποτε νὰ καταλάβῃς, πῆ ἀκόμη ἐν.

Τὸ ὑγρὸν ἔκαυσε μὲν τὸ στόμα τοῦ γέροντος ἀλλὰ τὴν καρδίαν του ἠύφρανεν. Ὁ γέρον ἐγένετο φαιδρὸς καὶ ὡς νὰ ἀπέκτησε νεανικὰς δυνάμεις.

— Ἐλα, ἀκόμη ἐν ποτήριον, εἶπεν ὁ ὑπηρέτης.

Ὁ γέρον ἐκένωσε καὶ τὸ τρίτον. Ἡ κεφαλή του ἐσκοτίσθη καὶ ἐστηρίχθη εἰς τὸν τοῖχον, ἔπειτα δὲ ἔπεσε κατὰ κεφαλῆς. Ἐκείνη τὴν στιγμήν εἶδεν, ὅτι ἡ γῆ ἤνοιξε καὶ ὅτι ὁ ὑπηρέτης του μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω ἐχώθη εἰς τὴν ἀνοιχθεῖσαν γῆν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἔγκατα αὐτῆς.

« Ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, σὺ, οἱ υἱοὶ σου, ἡ γενεά σου καὶ ὅλο σου τὸ ἔθνος θὰ με ἐνθυμοῦνται καὶ θὰ με ἀναφέρωσιν » ἤκουσεν ὁ μεθύσας χωρικός φωνὴν ὡς ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς ἐξερχομένην.

Χιλιάδες καὶ μυριάδες διαβόλων ἐξῆλθον νὰ προὔταντήσωσιν ἕως εἰς τὰς πύλας τοῦ ἄδου το ἡμέτερον διαβόλακι. Αὐτὸς ὁ ἀρχισατανᾶς ἐσηκώθη ἐκ τοῦ θρόνου του κειμένου ἐπὶ χελώνης καὶ ἐξῆλθε νὰ προὔπαντήσῃ τὸν πρῶτον ἐφευρέτην τοῦ οἰνοπνεύματος.

Ἐπὶ ἑκάτον νύκτας ἐξηκολούθει εὐθυμον συμπόσιον ἐν τῷ ἄδῃ, Ἡ μαύρη ἀσφαλτος ἀφθόνως ἔκαιε καὶ ἐφωταγώγει αὐτόν. Κατὰ τὴν ἑκατοστὴν πρῶτην νύκτα ἦλθεν ἡ σειρά τῶν προπόσεων. Τὴν πρῶτην φιάλην ἔπρεπε νὰ πῆ ὁ Ἐωσφόρος ὡς ἀρχὸν τοῦ ἄδου. Ἐπλήρωσαν ἐν κενὸν ἀνθρώπινον κρανίον ἀσφάλτου μεμιγμένου μετὰ κατρανίου. Ὁ ἀρχιδιάβολος ἤγειρε τὸ κρανίον καὶ ἀνεφώνησε:

« Μέγα εἶνε τὸ θαῦμα τὸ ὁποῖον ἔκαμες μικρὲς μας ἀδελφὲ, σὺ ἠύφρανες καὶ εὐχαρίστησες ὀλόκληρον τὸν ἄδην. Σὺ κατόρθωσας νὰ ἀραι-

ρῆσῃς ἐκ τοῦ στόματος ὄλου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου καὶ τὸ ἔσχατον τεμάχιον τοῦ ἄρτου, σὺ ἔρριψας τὸ πῦρ τοῦ ἄδου εἰς ὄλον τὸν φωτεινὸν κόσμον, σὺ, τῇ ἀληθείᾳ ἤνοιξες μεγάλην δουλειά εἰς ὄλους τοὺς συντρόφους σου, ἀλλὰ δουλειὰν γλυκεῖαν, εὐθυμον καὶ παραμυθητικὴν τοῦ ἄδου.

Ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἄς μαυρίζωσιν αἱ οἰκίαι, τὰ χωρία, αἱ πόλεις ἀκριβῶς ὡς τοῦτο τὸ ὑγρὸν, τὸ ὁποῖον κρατῶ εἰς τὰς χεῖρας μου. Ἄς πληροῦται καὶ ἐκχυλιζῆται τοῦ λοιποῦ τοῦτο τὸ ποτήριόν μου διὰ τῶν γλυκέων εἰς ἡμᾶς ἀνθρωπίνων δακρύων, δακρύων ἐκ τῶν δαρέντων γυναικαρίων, δακρύων τῶν παιδῶν διὰ τοὺς ἀποθανόντας ἐκ τῆς μέθης γονεῖς. Ἄς καίωσιν αἱ παρθέναι, αἱ νεόνυμφαι, αἱ γυναῖκες τὰ παιδιά, οἱ πατέρες, αἱ μητέρες ὡς καίει ἐν τῷ ἄδῃ τοῦτο τὸ ὑγρὸν. Ἄς πλασιάζονται τὰ καπηλεῖα καὶ ἄς αὐξάνωσιν ὡς οἱ δηλητηριώδεις μύκητες μετὰ τὴν βροχὴν, ἐκ τούτων δὲ ἄς ἐξέροχονται οἱ ἄνδρες ἀφοῦ ἀφίσωσιν εἰς τὸν οἶνοπόλιν καὶ τὸ τελευταῖόν των ἐνδυμα. Πρὸς ἐνδειξιν δὲ εὐγνωμοσύνης, τῆς ὑψηλῆς μου εὐνοίας, σοὶ χαρίζω, μικρὲς μας ἀδελφὲ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος ὅλος τὰς ψυχὰς τῶν ἐκ τῆς μέθης ἀποθανόντων. Οὐρά! Οὐρά! Διαρκεῖς καὶ ἐκκωφωτικαὶ φωναὶ οὐρά, οὐρά, ἀντήχησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα ἐν ὅλαις ταῖς γωνίαις τῶν καταχθονίων τοῦ ἄδου.

Ρῶσσος ἐπίσκοπος ἐν ἐβραϊκῇ συναγωγῇ καὶ ἡ πρὸς τοὺς ἐβραίους προσφώνησίς του.

Ὅτε ὁ ἐν Ἀμερικῇ Ρῶσσος ἐπίσκοπος Ἀλεούτης Νικόλαος πρὸ τινων μηνῶν ἐπανῆλθεν εἰς Ρωσίαν καὶ ἐπεσκέφθη τὴν πατρίδα του Νοβομιργορόδ (κυβερνεῖου τῆς Χερσῶνος), ἐν Σάββατον εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν συναγωγὴν (Χάβραν), ἔπου μετὰ τὴν ὑπὲρ τοῦ Αὐτοκράτορος, τῆς Αὐτοκρατείας καὶ παντὸς τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ τῆς Ρωσίας Οἴκου δέησιν, οἱ Ἑβραῖοι, ὡς συμπολῖται τοῦ Ἀρχιερέως προσέφερον εἰς Αὐτόν ὡς δῶρον τὰ ἱερὰ βιβλία (τὴν Πεντάτευχον τοῦ Μωϋσέως ἐν τῇ Ρωσικῇ καὶ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ καὶ ὅλην τὴν Ἀγίαν Γραφήν ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ ἐντὸς πολυτελοῦς κερκομημένης θήκης καὶ μετ' ἀναλόγου ἐπιγραφῆς. Ὁ Ἐπίσκοπος Νικόλαος ἀπήθυσεν τὴν ἀκόλουθον προσφώνησιν πρὸς τοὺς Ἑβραίους ἧτις ἐποίησε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς πάντας τοὺς παρισταμένους αἱ δὲ ἐν αὐτῇ διατυπούμεναι ἰ-

δέαι καταδεικνύουσι τὴν ἀνεξιθρησκείαν τῶν ἐν Ρωσίᾳ λογίων ἀνδρῶν.

— Εὐχαριστῶ πάντας ὑμᾶς διὰ τὴν καλὴν περὶ ἐμοῦ ἀνάμνησιν ὑμῶν, ὡς πολίτου τοῦ Νοβομιργορόδου, ἔτι περισσότερο εὐχαριστῶ διὰ τὴν τιμὴν τὴν ὁποῖαν μοὶ ἐνεδείξατε ἐν τούτῳ τῷ ἐντευκτηρίῳ ὑμῶν οἴκῳ. Μετ' εὐχαριστήσεως δέχομαι τὸ δῶρον ὑμῶν. Τοῦτο τὸ βιβλίον εἶνε ἱερὸν διὰ τε τοὺς Ἑβραίους καὶ τοὺς Χριστιανούς ὡς Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὡς ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ . . . Δὲν θέλω νὰ ἀμφιβάλλω περὶ τῆς εὐκρινείας τῶν πρὸς με αἰσθημάτων ὑμῶν . . .

Ὅσον ἀφορᾷ περὶ ἐμοῦ εὐσυνειδήτως δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι παρὰ τοῖς Ἑβραίοις τοῖς τε ἐν Ρωσίᾳ καὶ τοῖς ἐν Ἀμερικῇ, τοὺς ὁποίους ἔτυχεν νὰ ἴδω, ἐκτὸς τῆς συμπαθείας καὶ τῆς φιλοφροσύνης οὐδὲν ἄλλο ἀπήντησα, περὶ τινῶν δὲ Ἑβραίων, τοὺς ὁποίους εἶχον συμμαθητὰς ὅτε ἐσπούδαζον ἐν τῷ ἐν Ζλατοπόλει γυμνασίῳ, ἀκόμη μέχρι τῆς σήμερον διατηρῶ ἀρίστας ἀναμνήσεις. Τὴν συμπάθειαν πρὸς τοὺς Ἑβραίους συνέλαβον ἐξ ἰδίας πείρας. Δυστυχῶς ὄχι ὅλοι οἱ ὁμοεθνεῖς μου, ὄχι ὅλοι οἱ ξένοι, τοὺς ὁποίους ἔτυχεν νὰ συναντήσω, ἔχουσι τὸ κῦτόν περὶ τῶν Ἑβραίων φρόνημα ἀπεναντίας ὑπάρχουσι πολλοὶ ἐν τε τῇ Ρωσίᾳ καὶ τῇ Ἀμερικῇ οἵτινες δὲν συμπαθοῦσι πρὸς τοὺς Ἑβραίους καὶ τρέφουσι οὐχὶ τοιαῦτα αἰσθητάματα, οἷα εὐκτέον θὰ ἦτο νὰ ἔχουσι πρὸς αὐτούς. Πόθεν δὲ προέρχεται τὸ τοιοῦτον ἐχθρικὸν πρὸς τοὺς Ἑβραίους φρόνημα τῶν πολλῶν; Νομίζω ὅτι δὲν σφάλω λέγων ὅτι αἰτία τούτου εἶναι παρ' ὅλας τὰς φυλετικὰς καὶ θρησκευτικὰς διαφορὰς, αἰτινες προκαλοῦσι ἀντιπαθεῖς σχέσεις, ἐν μέρει καὶ αὐτοὶ οἱ Ἑβραῖοι. Ἡ τάσις τῶν Ἑβραίων νὰ μητηρῶσι πάντοτε τὰς ἐντολάς τοῦ Μωϋσέως, ἰδίᾳ ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀγαθὰ τοῦ πλησίον, ἡ σπουδὴ τῶν πλείστων νὰ παρέρχωνται τοὺς τῆς πολιτείας νόμους, ὁ ἀντικανονικὸς τρόπος τῆς ἐμπορίας καὶ παραπλήσια φαινόμενα—εἶνε ἡ αἰτία τούτου. Δυστυχῶς πολλοὶ Ἑβραῖοι μὴ θέλοντες νὰ ἐνοήσωσιν ὅτι αὐτοὶ δημιουργοῦσιν ἑαυτοῖς μὴ εὐνοϊκοὺς ὄρους ὑπάρξεως ἐν Ρωσίᾳ, ἀντὶ νὰ βελτιωθῶσι καὶ νὰ ζῶσι κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Μωϋσέως καὶ τοὺς νόμους τῆς χώρας ἐγκαταλείπουσι τὴν πατρίδα των καὶ μεταναστεύουσιν εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου προσδοκῶντες νὰ εὕρωσιν ὅτι ἐνταῦθα δὲν εὕρισκουσιν. Ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀμερικῇ εὐρον εὐκαιρίαν νὰ παρατηρήσω, οὐχὶ πάντες εὐμεροῦσιν ὑπάρχουσι καὶ ἐκεῖ πολλοὶ μὴ ἔχοντες τὸν ἐπιούσιον ἄρτον καὶ ὑποφέροντες παντοίας στέρησεις, πρὸς δὲ τούτοις πολλοὶ, ὡς καὶ ἐν Ρωσίᾳ, δὲν ἀπολαύ-

οῦσι τῆς συμπαθείας τῶν κατοίκων, ἀναμφιβόλως δὲ διότι καὶ ἐκεῖ δὲν ἀφίνουσι τὰς ἐξείς των καὶ τὰς παρανόμους των ἐνεργείας.

Ἐκ ψυχῆς ἐπιθυμῶν τὴν εὐμερίαν πάντων ὑμῶν, ἐκ νέου ἐπαναλαμβάνω ὅτι αὕτη ἡ εὐμερία πρέπει νὰ ἐξαρτᾶται πρὸ παντὸς ἄλλου ἐξ ὑμῶν. Προσπαθήσατε νὰ φέριτε ὄχι μόνον ἐν τῷ μετώπῳ τὰς ἐντολάς τοῦ Μωϋσέως καὶ νὰ ἐχητε αὐτὰς καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν· προσπαθήσατε νὰ ὀρίζηται τὰς σχέσεις ὑμῶν πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους—μὴ Ἑβραίους, ὄχι κατὰ τὸ Ταλμουδ, τὸ ὁποῖον, ἐν πολλοῖς εἶνε λανθασμένον, ἀλλ' ἀκριβῶς κατὰ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως καὶ τότε πανταχοῦ θὰ εὐμερηῖτε: ἐν τε τῇ Ρωσίᾳ τῇ Ἀμερικῇ καὶ ταῖς λοιπαῖς χώραις.

— Ὑμεῖς δωρεῖτέ μοι τὸ βιβλίον ἐν τῷ δωριῳ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους γίνεται λόγος περὶ τοῦ Μεσίου—Σωτῆρος ὑμῶν τε καὶ Ἡμῶν. Δυστυχῶς καθ' ὃν χρόνον ἡμεῖς πιστεύομεν ὅτι ἄπασαι αἱ γραφαὶ τοῦ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν ἤδη ἐπληρώθησαν ὑμεῖς ἀκόμη μέχρι τῆς σήμερον ἐγκαρτερεῖτε τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν . . . Ἐξ ὅλης καρδίας ἐπιθυμῶ ὅπως ὁ ὑψ' ὑμῶν ἀναμενόμενος καιρὸς τῆς σωτηρίας ὑμῶν ταχύτερον ἐπιστῇ διὰ πάντας ὑμᾶς, ὅπως καὶ ὑμεῖς ταχύτερον ἴδητε διὰ τῶν πνευματικῶν ὑμῶν ὀφθαλμῶν τὸ φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ τὴν σωτηρίαν παντὸς Ἰσραὴλ. (Λουκ. 2.32) Ὅπως ὁ ὑψ' ὑμῶν ἀναμενόμενος Μεσίας ταχύτερον προσεγγίσει ὑμᾶς καὶ ἐμφανισθῇ εἰς ὑμᾶς ἂν οὐχὶ σωματικῶς, τοῦλάχιστον πνευματικῶς ἐν τῇ καρδίᾳ ἐκάστου ὑμῶν. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διδάσκει ἡμᾶς ὅτι ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς ἂν καὶ ἀπεριόρητος ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ἀλλ' οὐχὶ μέχρι τέλους τ.ε. οὐχὶ διὰ παντὸς ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τινὰ χρόνον ἕως οὗ εἰσέλθῃ πλήρης ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐθνικῶν καὶ ὅτι θὰ ἔλθῃ καιρὸς ὅτε ὁ Ἰσραὴλ θὰ σωθῇ (Ρωμ. 11.25,26).

Εἶθε ταχύτερον νὰ ἐπιστῇ ἐκεῖνος ὁ καιρὸς καὶ εἶθε ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν σωθέντων νὰ συγκαταλέγησθε καὶ ὑμεῖς.

Ἡ εὐλογία τῶν πατέρων ἡμῶν, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἰακώβ εἶη ἐπὶ πάντων ὑμῶν.

Ὁ Γάμος τῆς προικειπίσεως ἐν τῇ χύρᾳ τῶν Φαραίων.

Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Αἰγύπτῳ ὑπῆρχε συνήθεια καθ' ἣν αἱ θυγατέρες τῶν φαραίων δὲν ἠδύναντο νὰ συζευθῶσιν ἄλλους πρὸς διατήρησιν

του βασιλικού αίματος άλλ' ἐξάπαντος συνεζευγύτο τους ἀδελφούς των.

Ἡ παράξενος, βάρβαρος, ἀφύσικος αὐτὴ συνήθεια, ὡς καὶ πολλαὶ ἄλλαι, τὴν σήμερον δὲν φυλάττονται ὑπὸ τῶν διαδόχων τῶν Φαραόνων. Ἡ ἐν Αἰγύπτῳ τὰ νῦν ἐπικρατοῦσα ἀνάπτυξις καὶ ὁ ἐξ Εὐρώπης μεταγγισθεὶς πολιτισμὸς, πολλὰ πράγματα μετέβαλλον ἐν τῷ βίῳ τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἐθίζαν μετὰ πολλῶν ἄλλων τὰς ἐθιμοτυπίας καὶ συνηθείας τῶν ἀνακτόρων τῆς χώρας τῶν πυραμίδων. Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ νέος Χεδίβης τῆς Αἰγύπτου ἀνατραφεὶς ἐν Εὐρώπῃ καὶ περικυκλούμενος ἐν μέρει ὑπὸ Εὐρωπαίων ἐν μέρει δὲ ὑπὸ Αἰγυπτίων λαβόντων εὐρωπαϊκὴν μόρφωσιν, εἰσήγαγεν εἰς τὰ ἀνάκτορά του πολλὰς νέας εὐρωπαϊκὰς συνηθείας. Ἀλλὰ καὶ ἔτι ἐνωρίτερον, ἐπὶ τῶν προτέρων Χεδιβῶν ἐν Αἰγύπτῳ πολλὰ μετεβλήθησαν, πολλὰ ἀρχαῖα συνήθειαν ἐξέλιπον.

Ἐὰν κατὰ τινὰ ὑπερφυσικὸν τρόπον ἦτο ἐφικτὸν νὰ μεταποιήσωμεν τοὺς ἀρχαίους Αἰγυπτίους Φαραόνας ἐκ τῶν νεκρῶν μουμιῶν εἰς ζῶντας μάρτυρας τῆς συγχρόνου ζωῆς τῆς χώρας των καὶ ἀφοῦ ἀφαιρέσωμεν ἐκ τῶν μουμιῶν τὰ ἀπειράριθμα ὑφάσματα πλήρη διαφόρων χημικῶν ὑλῶν τὰ περιτυλίσσοντα αὐτὰς ἐπὶ χιλιάδας ἐτῶν, νὰ ἀφήσωμεν αὐτοὺς νὰ ρίψωσι τὸ βλέμμα των εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ σημερινοῦ Χεδίβου, τί θὰ ἔλεγον οἱ σοβαροὶ Χέοφοι, οἱ Ραμσέσοι, οἱ Ἀμενοφίσοι καὶ οἱ Τουτμένοι. Δὲν θὰ ἐπληροῦντο αίματος αἰ καρδίαι τούτων τῶν ἰσχυρῶν βασιλέων—στρατιωτῶν ἐὰν ἐβλεπον τὰς νέας συνηθείας, αἵτινες κατήγγησαν τὰς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐκ παραδόσεως διασωζομένας; Δὲν θὰ ἠγανάκτων οὗτοι παρατηροῦντες ὅτι πᾶν ὅ,τι διετηρεῖτο ἐπὶ χιλιάδας ἐτῶν κατέπεσεν ἀνεπιστρεπτὴ ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ νέου πολιτισμοῦ;

Ἴδου ἐτέλεσθη ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τοῦ Χεδίβου ὁ γάμος τῆς ἀδελφῆς τοῦ Χεδίβου τῆς πριγκηπίσσης Γαδιθὴ χανίμ. Ὅποια διαφορὰ μεταξὺ ταύτης τῆς γαμηλίου τελετῆς καὶ τῶν ὑμεναίων τῶν πανηγυριζομένων ἐν τοῖς ἀνακτόροις τῶν ἀρχαίων Φαραόνων. Ποῦ εἶναι τὰ θυσιαστήρια, ποῦ τὰ χρυσοποικίλτα ὑφάσματα, ποῦ τὰ διαφανῆ ἐνδύματα ἐκ τῶν ἀνατολικῶν ὑφασμάτων τὰ ὅποια ἔφερον ἐν παρομοίαις τελεταῖς αἱ ἡγεμονίδες Ἰζημκχέδα, Νεζηκχόσου, Χατάσου, Μπενάνα;

Θυσιαστήρια δὲν ὑπάρχουσι—ταῦτα ἀντικατέστησαν μακρὰί τράπεζαι παρὰ τὰς ὁποίας καθήμενοι οἱ ἐπεσκέπται πίνουσι διὰ τὴν ὑγεί-

αν τῆς νεονύμφου, ὅπως ἀγνωστον εἰς τοὺς ἀρχαίους Αἰγυπτίους ποτόν—τὸν καμπανίτην. Τὸ ἐνδύμα τῆς νύμφης εἶναι τὸ ἴδιον νυμφικὸν ἐνδύμα τὸ ὅποιον αἱ παρυσιναὶ φέρουσι ἐν τῷ ὑμεναίῳ κατὰ τὴν τελευταίαν μόδαν χωρὶς νὰ ὑπενθυμίζῃ τὴν ἀρχαίαν Αἰγυπτιακὴν διαφάνειαν, ἡ κεφαλὴ τῆς νύμφης κοσμεῖται δι' ἀγνώστου εἰς τοὺς ἀρχαίους κοσμημάτος—τοῦ στέμματος ἀπαστράπτοντος ἐκ τῶν ἀπειραριθμῶν ἀδαμάντων, ὁ δὲ τράχηλος τῆς πριγκηπίσσης κοσμεῖται διὰ πολυτίμου περιδεραίου ἐκ μαργάρων συναθροισθέντων οὐχὶ ὑπὸ τῶν δούλων ἐκ τῶν ὄχθων τοῦ Νεῖλου (ὡς συνέβαινε ἐν τῇ ἀρχαιότητι) ἀλλὰ πωληθέντων ὑπὸ τῶν παρυσινῶν ἀδαμαντοπωλῶν.

Ὅχι μόνον ἡ μελλονύμφος φέρει εὐρωπαϊκὸν ἐνδύμα, ἀπασαὶ αἱ περιστοιχίζουσαι αὐτὴν κυριαὶ, ἀπασαὶ ἄνευ ἐξαιρέσεως φέρουσι ἐνδύματα κατασκευασθέντα κατὰ τὴν τελευταίαν παρυσινήν μόδαν. Οὐδεμία πλέον μνεῖα γίνεται τῶν τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτιακῶν κοσμημάτων.

Ὅδηγοῦσι τὴν πριγκηπίσσαν εἰς τὴν γαμηλίον τελετὴν αἱ πριγκηπίσσαι Οὐλφίτα καὶ Μπεδία θυγατέρες τοῦ πριγκίπου Ὅσμαν καὶ πέριξ αὐτῶν δὲν ἀντηχοῦ πλέον ἡ φωνὴ τῶν χιλιάδων παρθένων ὡς συνέβαινε ἐν τοῖς ἀρχαίοις ἀνακτόροις τῶν Φαραόνων, ἀλλ' ἀκουεταὶ εὐθυμὸς λαλιά—ἐνίοτε ἐν καθαρᾷ γαλλικῇ ἢ καὶ ἀγγλικῇ γλώσσῃ, τῶν πολυαριθμῶν φίλων καὶ Φρεϊλίνων τῆς πριγκηπίσσης. . . . Πρὸ τῆς νύμφης πορεύονται μεγαλοπρεπῶς ἐνδεδυμένοι Κιρκάσαι γυναῖκες αἵτινες ὑπὸ τὸν ἦχον τῶν ταμπουρίνων ᾄδουσιν ᾄσματα «περὶ τῆς τύχης τῆς νεονύμφου. . . .»

Οὐχὶ οὕτως ἐπορεύοντο εἰς τὴν γαμηλίον τελετὴν αἱ θυγατέρες τῶν ἀρχαίων Φαραόνων τῆς Αἰγύπτου. . . .

Ὁ Εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς ἰσχυρῶς ἐφυτεύθη ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Νεῖλου. Οὗτος συναγωνίζεταί πρὸς πᾶν ὅ,τι εἶχεν ἀναπτυχθῆ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν πυραμίδων βαθμηδὸν καὶ αὐτοτελῶς ἐν διαστήματι πολλῶν αἰώνων· ὁ πολιτισμὸς εἰσεχώρησεν ἔτι καὶ εἰς τὰς γαμηλίους τελετάς. Ἐνὶ λόγῳ ἀπαντὰ τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς Ἀνατολῆς ἐκ τῶν σημαντικωτέρων μέχρι τῶν ἐπουσιωδῶν ἐκλείπουσι καὶ ἀφανίζονται μετὰ τινὰ ἔτη ταῦτα ὀλοτελῶς θὰ ἐξαλειφθῶσι καὶ ἐκ τῶν ἐθίμων τῶν ἀρχαίων Φαραόνων θὰ ἀπομείνωσι μόνον αἱ ἀναμνήσεις.

Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργατῶν καὶ οἱ ὄροι τῆς ἐργασίας ἐν Ἰαπωνίᾳ

Ὁ Σινο-ιαπωνικὸς πόλεμος καὶ ἡ νίκη τῶν Ἰαπώνων συνέδραμον ὅπως διεγείρωσι παρὰ τῷ δημοσίῳ ἰδιαιτέραν προσοχὴν εἰς τὴν μικρὰν χώραν ἣτις ἐξεδήλωσε τόσοσιν ταχείας προόδους ἐν τῷ ἔργῳ τῆς προλήψεως τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ βιοτεχνία καὶ τὸ ἐμπόριον ἐν Ἰαπωνίᾳ πράγματι λίαν ἀνεπτύχθησαν ἀφοῦ ἀπέδειξαν κατὰ λαμπρὸν τρόπον ἀνακρίβῃ τὴν ἐκθεσὶν τῆς Πρωσικῆς κυβερνήσεως γινομένην πρὸ τινῶν ἐτῶν, καθ' ἣν ἡ Ἰαπωνία οὐχὶ ταχέως θὰ ἦ εἰς κατάστασιν νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου βιοτεχνίας. Ἡ Ἰαπωνικὴ κυβερνήτης διοργάνωσε τὰ πρῶτα ἐργοστάσια καὶ ἐχώρησε πρὸς τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ πλούτου τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα παρεχώρησεν ἀμφοτέρω εἰς ἰδιωτικὰς ἐταιρίας αἵτινες σημαντικῶς ἐπεξέτεινον τὸ ἔργον. Περὶ σφόδρον παντὸς ἄλλου προοδεύουσιν ἐν Ἰαπωνίᾳ τὰ ἐργοστάσια τῆς ὑφαντικῆς, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων κατ' ἔτος αὐξάνει. Εἰς τὰ μεγάλα ἐργοστάσια τῆς Κανεγαφούχης ἐργάζονται ἐπὶ τοῦ παρόντος 2,100 ἄνδρες καὶ 3,700 γυναῖκες κατὰ σειρὰν καὶ διαδοχὴν ἐπὶ 12 ὥρας τὸ ἡμερονύκτιον. Τεσσαράκοντα μόνον λεπτῶν ἀνάπαυσις παρέχεται εἰς τοὺς ἐργάτας, οἵτινες ἐπὶ 12 ὥρας μετ' ἐπιμελείας ἐργάζονται. Ἐκ τούτου φαίνεται ὅτι ἡ κατάστασις τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἐργατριῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ δὲν εἶναι ἐπιφθονος, ἰδίᾳ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς γλίσσης ἀμοιβῆς. Οὕτω π. χ. ἐν τισιν ἐργοστασίοις τὸ ἡμερονύκτιον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 10 ἰένας τὸ ἡμερονύκτιον (περίπου ἡμισυ φράγκον). Πρέπει νὰ προσθέσωμεν ὅτι, ὡς ἀναφέρουσιν οἱ ἰδόντες τοὺς Ἰάπωνας ἐργαζομένους, οἱ Ἰάπωνες ἐργάται διακρίνονται διὰ τὴν δξύνουάν των, εὐστροφίαν καὶ ἐκτακτὸν εὐπειθεῖαν καὶ πραότητα. Οὗτοι εὐπειθῶς ὑπομένουσι τοὺς βαρυτάτους ὄρους τῆς ἐργασίας, τοὺς μετατρέποντας τὴν νύκτα εἰς ἡμέραν καὶ αὐξάνοντας τὸν ἀριθμὸν τῶν ὥρῶν τῆς ἐργασίας εἰς δεκατέσσαρας κατὰ τὸ ἡμερονύκτιον. Τριάκοντα πέντε ἐργοστάσια τῆς ὑφαντικῆς ἐν τοῖς ὁποίοις ἐργάζονται, ἐν συνόλῳ 22,618 ἐργάται 5,789 ἄνδρες καὶ 16,879 γυναῖκες, ἀποτελοῦσιν ἰσχυρότατον συνδικάτον, πρὸς τὸ ὅποιον οἱ ἐργάται δὲν ἔχουσι δύναμιν νὰ παλαιώσωσι, καθ' ὅσον οἱ νόμοι τῆς Ἰαπωνίας δεικνύονται λίαν συγκαταβατικοὶ πρὸς τοὺς ἐπιχειρηματίας. Οὕτω π. χ. οἱ ἐργοστασιάρχαι θέτουσι τὰ κοράσια 8—9 ἐτῶν νὰ ἐργάζονται ἐπὶ 12 ὥρας, ἐνῶ κατὰ

τὸν νόμον τὰ κοράσια ἔχοντα ταύτην τὴν ἡλικίαν πρέπει νὰ φοιτῶσιν εἰς τὰ σχολεῖα. Οἱ διδάσκαλοι διαμαρτύρονται διότι ἀρπάζουσι τοὺς παῖδας εἰς τὰ ἐργοστάσια, ἀλλ' ὅλαι αἱ διαμαρτυρήσεις τῶν διδασκάλων ἔμενον μέχρι τῆς σήμερον ἄνευ προσοχῆς. Ἐν γένει ὁ Ἰάπων ἐργάτης διατελεῖ ὑπὸ τὴν αὐθαίρετον κυριαρχίαν τῶν κυρίων του χάρις εἰς τὸ ὑπὸ τῶν οἰκοδεσποτῶν διοργανισθὲν σύστημα, καθ' ὃ οὐδὲν ἐργοτάσιον ἢ οἰκοδεσπότης δέχεται τὸν ἐγκαταλείψαντα τὸν οἰκοδεσπότην ἢ τὸν ἐργοστασιάρχην του ἐργάτην, ἂν ὁ τελευταῖος δὲν δεῖξῃ τὴν γραπτὴν συναίνεσιν τοῦ πρώην κυρίου του εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας Ὁ κανὼν οὗτος τηρεῖται λίαν αὐστηρῶς καὶ ἕκαστος νεωστὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπιτηρεῖται εἰδικῶς ὅταν παρατηρήσωσιν ὅτι οὗτος γνωρίζει τὴν τέχνην καὶ ὡς φαίνεται, ἐργάσθη πρότερον ἐν τινὶ ἐργοστασίῳ, ζητοῦσι παρ' αὐτοῦ γραπτὴν συγκατάθεσιν παρὰ τοῦ πρώην κυρίου του, ἄλλως ἀποβάλλουσιν αὐτὸν παρ' ὄφρα τὰς παρακλήσεις.

ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΕΡΨΕΩΣ

Ὁ ἔμπορος δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἦναι ἄνθρωπος τίμιος, διότι θέλων νὰ κερδίσῃ περισσότερα ψεῦδεταὶ καὶ ψευδόμενος κλέπτει. Εἶναι ὁμοῦς τίμιος διότι ὁ νόμος τοιοῦτον τὸν θέλει.

Φρόντιζε νὰ ἔχῃς φίλους σου—ἀλλὰ φίλους! Ἐν ἰατρὸν καὶ ἓνα διηγήρονον. Ἐκεῖνος εἶναι παραμυθία τῶν πόνων εἰς τὰς νόσους σου, οὗτος δὲ παρηγορία εἰς τὴν ἀπώλειαν τοῦ δικαίου σου.

Ὁ δικηγόρος εἰς μὲν τὸν ἀδικοῦντα πελάτην του εἶνε ἡ δεξιὰ χεὶρ, εἰς δὲ τὸν ἀδικοῦμενον τὸ στόμα τῆς ἀληθείας.

— Ἀχ, φιλάτῃ μου! μπόρῳ νὰ ἐλπίζω ὅτι αὐριον θὰ σὲ σφίγξῃ εἰς τὰς ἀγκάλας μου καὶ νὰ σοῦ περιγράψω πάλιν μετὰ ζωηρότερα χρώματα τῆς φαντασίας μου τὴν μέλλουσαν εὐτυχίαν μας;

— Ὅχι, ἀγάπη μου, ὄχι αὐριο, γιτὶ ἔχω.... πλύσιμο.

Εἰς δημόσιον κῆπον ὁ φύλαξ.

— Ἀπαγορεύεται, κύριε, νὰ παράσῃτε ἀπ' ἐκεῖ

— Καὶ δὲν κλείετε λοιπὸν τὴν δίοδον μετὰ κανένα κούτσο ὑρο.

— Ἀφοῦ στίκω ἐγὼ, εἶνε περιττόν.

Ἐμπορός τις ἔγραφεν ποτὲ εἰς τὸν ἐν ταῖς χω-
ρίοις ἀντισποκριτὴν του.

— Νὰ μὴ γράφης καλῶς τοὺς λογαριασμοὺς
(καὶ νὰ μὴ σημειῖς τὰ κέρδη.

Ἄν τ ἀποκριτὴς. Ὅσον διὰ τὰ κέρδη,
ἡσύχει, πάντοτε («θὰ σοὶ μειῶ»).

Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ. Διάλογος μεταξὺ δύο ἐμπόρων.

Πρῶτος ἔμπορος.—Τί διάβολο ἔχεις καὶ ὄλο φω-
νάξεις; Τὸ μαγαζὶ σου εἶνε εἰς κεντρικὴν θέσιν καὶ
κόσμος ἄπειρος περνάει ἀπ' ἐξω.

Δεύτερος ἔμπορος.—Γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ φωνάζω, γιατί
περνοῦν ἀπ' ἐξω χωρὶς οὔτε μιὰ ματιὰ νὰ ρίχνουν
μέσα.

Χωλὸς στρατεύσιμος πρὸς τὸν ἐπιλοχίαν.

— Ἐγὼ τί θὰ γίνω τώρα, κύρ ἐπιλοχία;

— Νὰ, θὰ μένης ἐκ κ.ρ.ε.μ.ἡ.ς. ὡς ποῦ νὰ
ἀποφασίσῃ τὸ ὑπουργεῖον.

Ἴε ρ ε ὑ ς.—Καὶ παίρνεις αὐτὴν τὴν κόρην γιὰ
καλλήτερα ἢ γιὰ χειρόμερα;

Μ ν η σ τ ῆ ρ.—Δὲν ἔμπορῶ νὰ σοῦ 'πῶ, δέσπο-
τά μου, ἂν δὲν περάσῃ μιὰ ἐβδομάδα....

Ἐν τινι θηριοτροφεῖῳ. Ἀβρότης μεταξὺ συζύγων.

— Αἶ, Γιάγκο ἂν ἐδῶ ποῦ στέκομαι ἔβγη κανένα
θηρίον καὶ μ' ἄρπαξε, τί θὰ κάμης;

— Τί θὰ ἔκαμα! Θὰ τοῦ ἔλεγα... κ α λ ῆ ὄ ρ ε ξ ι.

A. COCCONIS

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Κύριοι θουλευταὶ τῆς Ἑλλάδος

Εἴθε οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους. Εἴθε οἱ φρουροὶ τῆς Πατρίδος, εἴθε οἱ νο-
μοθέται τοῦ Κράτους. Ὡς τοιοῦτοι δὲ πρέπει νὰ ἀγρυπνήτε καὶ νὰ κήδεσθε ὑπὲρ
τῶν ἠθικῶν καὶ ὕλικῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ.

Ὡς ἐκ τῆς ἐκτεταμένης μου καὶ πολυχρονίου πείρας ἐν τῷ κόσμῳ ἀνεκάλυψα καὶ
ἀνακαλύπτω ἔτι καθ' ἐκάστην ὅτι τὸ ἡμέτερον ἔθνος πάσχει διαφοροτρόπως ἐξ ἑλ-
λείψεως αὐστηρῶν ἠθικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἀρχῶν, ὧν ἔνεκα προέρχονται αἱ μέ-
γιστοι ατομικαὶ, κοινωνικαὶ καὶ ἐθνικαὶ ζημίαι.

Λαμβάνω λοιπὸν τὸ θάρρος νὰ ἀπευθύνω πρὸς ὑμᾶς τοὺς Νομοθέτας τῆς Πατρί-
δος τὴν ταπεινὴν μου γνώμην καὶ συμβουλήν νὰ προλάβητε τὸ μείζον κακὸν ὅπερ
θὰ ἐπιπέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν ὅσον οὔπω.

Νομοθετήσατε, παρακαλῶ, κατὰ τῆς ἀσεβείας, ἐξ ἧς προέρχονται ἡ περιφρό-
νησις καὶ ἡ ἐξευτέλισις τῆς θρησκείας, καὶ ἐπομένως αἱ βλασφημίαι αἱ ἐπιπορκίαι
καὶ παντὸς εἶδους ὕβρεις κατὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας καὶ τοῦ
τιμίου Σταυροῦ καὶ κατὰ παντὸς ὁσίου καὶ ἱεροῦ νομιζομένου παρ' ἀνθρώποις τοῖς
νοῦν ἔχουσιν.

Νομοθετήσατε κατὰ τῆς μέθης, ἣτις ἐπιφέρει τοσαύτας ἀνηθικότητας, αἰσχρο-
λογίας καὶ βωμολοχίας, ἣτις διαπράττει τὰ ὀκτῶ δέκατα τῶν ἐγκλημάτων, τοὺς
φόνους, τὰς δολοφονίας καὶ ἣτις γεννᾷ τὴν ἄσπλαγγνον πτωχείαν.

Νομοθετήσατε κατὰ τῆς τρομερᾶς καταχρήσεως, ἣτις γίνεται τοῦ σημείου τοῦ
ἁγίου Σταυροῦ, ὅστις εἶνε τὸ σύμβολον τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου. Ἴνα ἀποδείξῃ τις
τὸ ψεῦδος ὡς ἀλήθειαν θὰ κάμῃ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, ἵνα ἐπιπορκήσῃ ὡσαύτως,
ἵνα ἀπατήσῃ τοὺς ἄλλους εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ εἰς τὴν ἀγοροπωλησίαν θὰ κά-
μῃ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ· ἵνα κινήσῃ πρὸς ἐκτέλεσιν παντὸς ἐγκλήματος, καὶ
πρὸς ἱεροσυλίαν ἀκόμη θὰ κάμῃ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ὑβρίζεται
ὁ Τίμιος Σταυρὸς εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν ἐλευθέρως.

Νομοθετήσατε κατὰ τῆς φυγοπονίας καὶ ἐνισχύσατε τὴν φιλοπονίαν. Κάνειν
νὰ μὴ μένη ἀργὸς εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τὰ χωρία.

Μένω μετὰ χριστιανικῆς ἀγάπης

Δ. Ζ. Σακελλάριος.